

Delårsrapport, januari–augusti 2022

Innehåll

Innehåll.....	2
Förenklad förvaltningsberättelse	3
Händelser av väsentlig betydelse under delårsperioden.....	3
Väsentliga personalförhållanden	5
Den kommunala koncernen	7
Förväntad utveckling för ekonomi och verksamhet utifrån mål om god ekonomisk hushållning	9
Ekonomisk uppföljning	13
Helårsprognos i förhållande till budget.....	21
Balanskravsresultat	22
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Översiktlig beskrivning av kommunens driftverksamhet	25
Översiktlig beskrivning av kommunens investeringsverksamhet.....	28
Noter.....	31
Not 1. Tillämpade redovisningsprinciper	31
Not 2. Säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten.....	36
Not 3. Jämförelsestörande poster.....	36
Not 4. Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar	38
Not 5. Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser	38
Bilaga 1. Sammanställd mål- och uppdragsrapportering januari–augusti 2022.....	39
Sammanställd målrapportering januari–augusti 2022	39
Sammanställd uppdragsredovisning januari–augusti 2022	42
Bilaga 2. Tilläggsanslag eller resultatöverföringar mellan nämnder januari–augusti 2022, drift respektive investeringar	49
Bilaga 3. Nyckeltal och inrapporterade uppgifter från kommunens bolag per 2022-08-31....	51

Förenklad förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse under delårsperioden

Inledningen av perioden präglades i hög utsträckning av coronapandemin (covid-19). Allt eftersom smittspridning och pandemi lugnade ner sig under våren, började en återgång till vanliga arbetsformer parallellt med arbete för att ta tillvara positiva arbetsformer och metoder som utvecklades under pandemin.

Den ryska invasionen av Ukraina i slutet av februari innebar samtidigt att kommunens beredskap riktades mot ett nytt område och att den organisation som under pandemin nyttjats för samordning och hantering av pandemins effekter i kommunens verksamheter fick ett delvis nytt fokus.

Förutom ökat fokus på kommunens beredskap och krishanteringsförmåga har invasionen medfört höjd beredskap för mottagande av ukrainska flyktingar.

Osäkerhet om hur Ukrainakriget, konjunktur och inflation påverkar kommunens förutsättningar på kort och lång sikt har inneburit utmaningar vid införandet av den nya planerings- och budgetprocessen i kommunen. De på EU-nivå beslutade sanktionerna mot Ryssland har även medfört att kommunen har inlett arbete med sanktionskontroll för att säkra att kommunen inte bryter mot sanktionsbeslutet.

Konjunkturläget med stigande byggkostnader, högre ränteläge och kraftigt ökad inflationstakt har under perioden lett till oro på bostadsmarknaden samt att både privatpersoner och fastighetsinvestorer i många fall väljer att avvakta med förvärv och byggstarter. Många markanvisningar som avser verksamhetsmark har förlängts på exploatörens begäran med hänvisning till omvärldsläget. Kostnaderna för utbyggnad av gator och anläggningar i kommunens exploateringsområden bedöms öka framöver, men i närtid vägs kostnadsökningar upp av att investeringar som förskjutits i tid. Ett flertal av kommunens investeringsprojekt har också försenats eller förskjutits i tiden. Kommunkoncernens investeringar har ökat under perioden, främst på grund av större investeringsvolym och fördyringar i planerade mer omfattande investeringsprojekt i bostäder och infrastruktur.

Under perioden har kommunen ansökt till EU-kommissionen om att bli en av Europas hundra klimatneutrala städer 2030. Arbetet är av stor strategisk vikt för kommande satsningar och finansieringsmöjligheter, bland annat från Horizon-programmet. Umeå blev tillsammans med sex andra svenska städer utvalda att delta. Under perioden har också arbete med åtgärdsprogram för miljömål och Umeå klimatfärdplan fortsatt.

I februari genomfördes Svenska rallyt med Umeå som ny värdstad. Evenemanget medförde att Umeå omnämndes i media i 79 länder med en sammanlagd räckvidd om 55 miljoner personer.

Ett stort antal aktiviteter har genomförts under hela perioden med anledning av att Umeå firar 400 år 2022. På jubileumsdagen 22 juni genomfördes ett välbesökt jubileumsprogram där nationella och lokala celebriteter firade tillsammans med Umeåborna.

Väsentliga personalförhållanden

Tabell 1. Väsentliga personalförhållanden i kommunen

	2022 januari–augusti	2021 januari–augusti	Förändring	Förändring (%)
Medelantal anställda ¹	9 953	9 848	105	1,1
varav kvinnor	6 758	6 720	38	0,6
varav män	3 196	3 129	67	2,1
Arbetad tid (timmar) ²	11 280 466	11 161 551	118 915	1,1

Tabell 2. Medelantal anställda och arbetad tid per nämnd

Nämnd	2022 januari–augusti		2021 januari–augusti		förändring	
	årsarbetare	arbetad tid (timmar)	årsarbetare	arbetad tid (timmar)	årsarbetare	arbetad tid (timmar)
Överförmyndarnämnden	20	22 160	20	22 399	0	-239
Kommunstyrelsen	238	269 170	229	259 809	9	9 361
Valnämnden	5	5 514	0	0	5	5 514
Tekniska nämnden	896	1 015 727	894	1 013 302	2	2 425
Byggnadsnämnden	106	120 022	106	120 273	0	-251
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	56	63 981	61	68 636	-5	-4 655
Brand- och räddningsnämnden	87	99 049	89	100 469	-2	-1 420
Äldrenämnden	2 157	2 444 235	2 129	2 413 179	28	31 056
Individ- och familjenämnden	1 797	2 036 214	1 768	2 003 367	29	32 847
Fritidsnämnden	154	174 314	160	181 734	-6	-7 420
Kulturnämnden	184	208 636	191	216 807	-7	-8 171
För- och grundskolenämnden	3 324	3 767 663	3 290	3 728 781	34	38 882
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	930	1 053 782	911	1 032 795	19	20 987
Umeå kommun totalt	9 953	11 280 466	9 848	11 161 551	105	118 915

Kompetensförsörjning

En övergripande kompetensförsörjningsplan har antagits för perioden 2022–2025. Planen innehåller bland annat utgångspunkter och strategi för det övergripande kompetensförsörjningsarbetet.

Ett arbete har påbörjats för att ta fram en kommungemensam avgångsenkät. Enkäten kommer att skickas ut till alla tillsvidareanställda som väljer att avsluta sin anställning.

Ett stort antal rekryteringar har genomförts. Totalt har drygt 1 800 lediga platser utannonserats, vilket är i paritet med motsvarande period 2021. Ett antal chefsrekryteringar har genomförts. 72 lediga platser har utannonserats, något färre än samma period 2021.

¹ I Umeå kommun mäts medeltal anställda utifrån begreppet årsarbetare som beräknas så här: arbetad tid dividerat med 1 700 timmar, multiplicerat med 12 dividerat med antal månader i perioden.

² Arbetad tid: arbetstid enligt sysselsättningsgrad inklusive mer- och övertid, reducerat med all frånvaro.

Ett internt traineeprogram för blivande chefer har slutförts. Totalt har 19 personer från olika förvaltningar deltagit. Utbildningsförvaltningen har ett program för blivande skolledare.

Ett arbete för att öka antalet följare på LinkedIn har pågått och hittills har antalet följare ökat med drygt 1 100 personer. Umeå kommuns sida har nu 9 697 följare.

Sjukfrånvaro

Tabell 3. Sjukfrånvaro i kommunen³

Sjukfrånvaro (procent)	2022 januari–augusti	2021 januari–augusti	2021 januari–december
Total sjukfrånvaro i procent av sammanlagd ordinarie arbetstid	7,8	6,7	7,1
varav frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	5,1	5,6	6,0
Kvinnor	8,7	7,8	8,2
Män	5,8	4,4	4,7
29 år eller yngre	7,5	6,3	6,9
30–49 år	7,6	6,5	6,8
50 år eller äldre	8,4	7,4	7,6

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöverket har utfört en inspektion av den årliga uppföljningen av SAM. Inspektionen bestod av en genomgång av den övergripande processen och tio stickprovsinspektioner med chefer och skyddsombud inom stöd och omsorg, hemtjänst och grundskola.

Vid årsskiftet antog kommunfullmäktige en ny arbetsmiljöpolicy och ett stödmaterial är framtaget till chefer och arbetsplatser.

Årets medarbetarenkät har omarbetats och innefattar nu två moduler. Den ena avser organisatorisk och social arbetsmiljö och den andra ställer frågor utifrån diskrimineringslagens krav på aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter.

En digital arbetsmiljöutbildning har tagits fram för att skapa förutsättning för chefer att erhålla den kompetens som arbetsmiljölagen ställer krav på.

/Inom ramen för KF-uppdraget om könsskillnader i ohälsotalen har ett seminarium för HR-medarbetare om våld i medarbetares nära relation arrangerats i samarbete med Umebrå.

³ Sjukfrånvaron för varje grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid. Sådan uppgift lämnas inte när antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Den kommunala koncernen

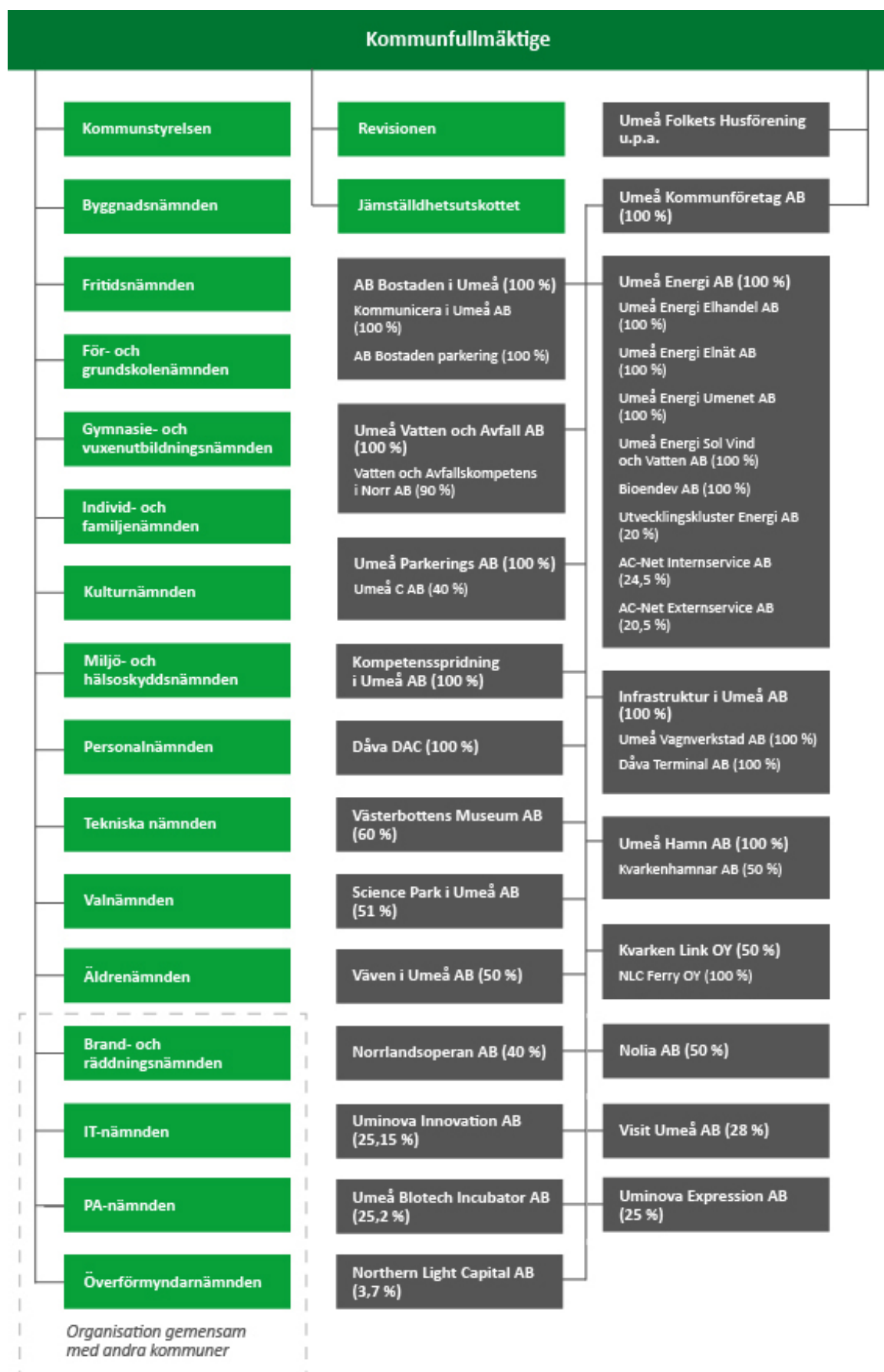
Den kommunala koncernen i Umeå omfattar kommunstyrelsen, nämnder, kommunens hel- och delägda företag, se bild 1 på nästa sida. Vilka principer för ägande som gäller när kommunala företag konsolideras i den sammanställda redovisningen framgår av not 1, redovisningsprinciper.

Under 2022 har likvidation av bolaget Kvarken Link AB slutförts. Bolaget har varit ett projektbolag för projektet Midway Aligment of the Bothnian Corridor, vilket hade till syfte att skapa ett ekonomiskt och miljömässigt hållbart transportsystem mellan Västerbotten och Österbotten.

Även privata utförare⁴ som inte är kommunala koncernföretag får uppdrag av kommunen, utifrån kommunallagens regler att lämna över kommunala angelägenheter. Kommunfullmäktige beslutade 25 oktober 2021 att anta nya riktlinjer för styrning och uppföljning av externa utförare. Umeå kommun kommer därför att utveckla uppföljning och återsrapportering från och med 2023 när det gäller externa utförare.

⁴ En privat utförare är en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet (kommunallagen 10:7). I Umeå kommun används begreppet externa utförare.

Bild 1. Den kommunala koncernen, organisering och ägande

Förväntad utveckling för ekonomi och verksamhet utifrån mål om god ekonomisk hushållning

I kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer om budget- och investeringsprocessen framgår riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv. Där definieras god ekonomisk hushållning och beskrivs hur god ekonomisk hushållning ska uppnås för Umeå kommun:

”God ekonomisk hushållning innebär att både kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.”

Kommunfullmäktige har beslutat om verksamhetsmässiga mål och finansiella mål för kommunen. Några kommunkoncernövergripande finansiella mål har inte satts upp i ”Planeringsförutsättningar, budget och investeringar för 2022”.

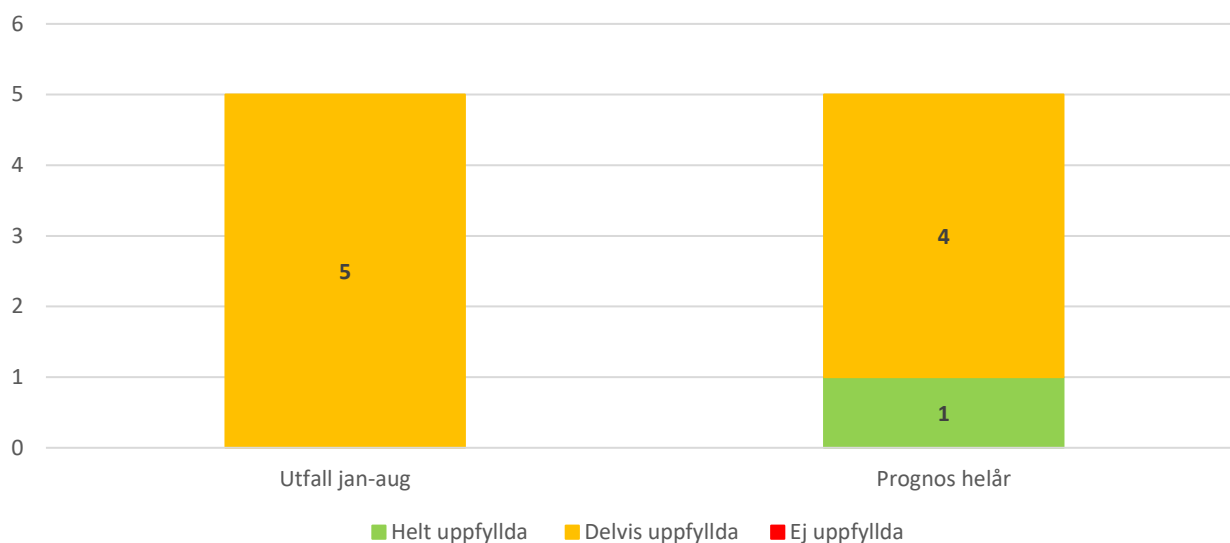
Här följer kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning per sista augusti och prognos för helåret.

Uppföljning mål för verksamheten

Vid delårsbokslut rapporteras status och prognos för de 5 inriktningsmål och de 33 tilläggsuppdrag som kommunfullmäktige har fastställt i ”Planeringsförutsättningar, budget och investeringar för 2022”.

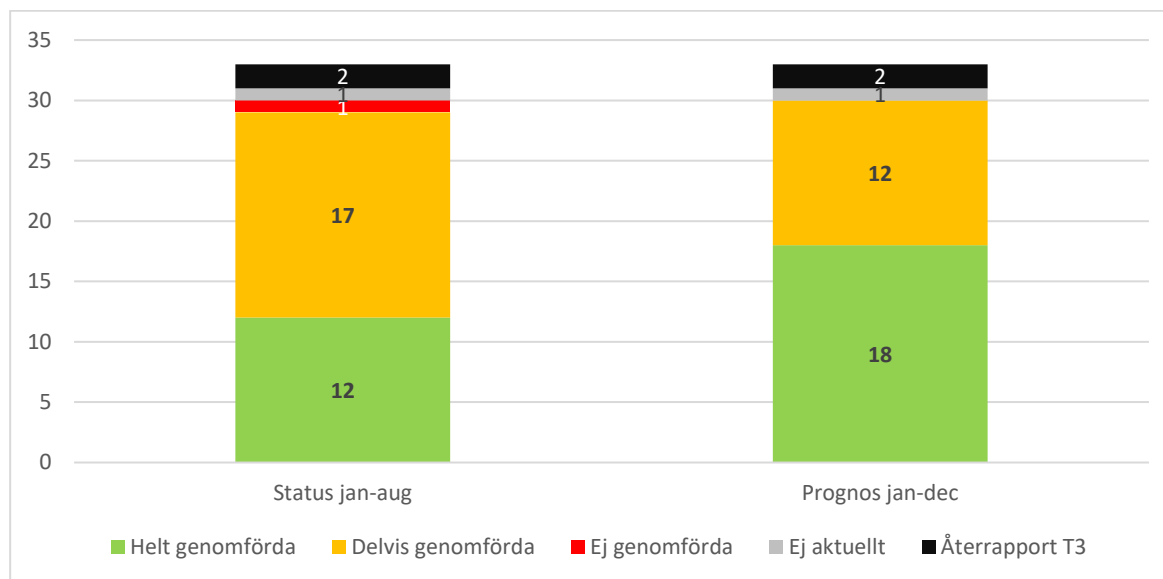
Sammanvägning av nämndernas rapportering visar att samtliga av kommunfullmäktiges 5 inriktningsmål bedöms vara delvis uppfyllda under perioden januari–augusti. Prognos över måluppfyllelse för helår visar att måluppfyllelse bedöms uppnås för mål 2 – Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.

Diagram 1. Utfall och prognos för inriktningsmål från kommunfullmäktige

När det gäller tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige till kommunens nämnder är 12 helt genomförda, 17 delvis genomförda, 1 inte genomfört, 1 inaktuellt vid augusti månads utgång och 2 tilläggsuppdrag återrapporteras vid årsbokslut. Prognos för helåret är att 18 tilläggsuppdrag kommer att vara helt genomförda, 12 tilläggsuppdrag kommer att vara delvis genomförda och 1 tilläggsuppdrag bedöms vara inaktuellt vid årets slut. För 2 tilläggsuppdrag är ingen prognos lämnad.⁵

Diagram 2. Utfall och prognos för kommunfullmäktiges tilläggsuppdrag till nämnder

Utöver mål/tilläggsuppdrag som kommunfullmäktige har fastställt i anslutning till planeringsförutsättningar och budget har kommunfullmäktige även fastställt ett stort antal mål, uppdrag och aktiviteter i anslutning till fristående planer, program och strategier (över 300 mål och över 400 aktiviteter). Ett arbete har påbörjats för att se över och minska antalet mål.

I kommunkoncernens bolag görs ingen sammanställd uppföljning av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det åligger respektive bolag att följa upp sina egna mål och riktlinjer. Med anledning av det stora antalet mål och avsaknad av sammanställd uppföljning från kommunkoncernens bolag kan heller ingen bedömning göras om god ekonomisk hushållning uppnås på koncernnivå.

Kommunfullmäktige har under 2020 och 2021 fastställt ett flertal riktlinjer för hur styrning av kommunkoncernens bolag och nämnder ska ske och samtidigt gett kommunstyrelsen i tilläggsuppdrag att samordna arbetet för att införa riktlinjerna. Under 2022 har implementering av riktlinjer som kommunfullmäktige har fastställt för ägarstyrning, aktiverande styrning och styrning/uppföljning av externa utförare fortgått. Arbeta att förbättra kommunens olika styrprocesser är långsiktigt, men har gett och förväntas ge konkreta effekter under de närmaste åren.

⁵ Se bilaga 1 för sammanställning av rapporterad mål- och uppdragsuppföljning från kommunens nämnder. Umeå kommun, delårsrapport, januari–augusti 2022

Uppföljning av finansiella mål

Kommunfullmäktige har satt upp tre finansiella mål för 2022. Måluppfyllelse för de finansiella målen efter årets åtta första månader och prognosen för helåret beskrivs nedan.

Tabell 4. Uppföljning av finansiella mål

Nr	Mål	Måluppfyllelse januari–augusti 2022	Motivering/kommentar	Måluppfyllelse prognos helår 2022	Motivering/kommentar
10	Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings ska uppgå till lägst 1 procent.	Helt uppfyllt	Resultatet per 31 augusti uppgår till 829 mnkr och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings uppgår till 5 727 mnkr. Detta ger ett utfall per 31 augusti om cirka 14 procent.	Helt uppfyllt	Resultatet per 31 december prognostiseras till 687 mnkr och skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings till 8 570 mnkr. Detta ger en prognos för helåret om 8 procent, vilket gör att målet prognostiseras uppnås.
11	Låneskulden per invånare ska plana ut 2026 för att sedan minska.	Inget mätvärde finns för 2022.	Något delmål för 2022 har inte satts upp. Måluppfyllnad kan därmed inte följas upp. ⁶	Inget mätvärde finns för 2022.	Något delmål för 2022 har inte satts upp. Måluppfyllnad för helåret 2022 kan därmed inte följas upp. ⁷
12	Självfinansieringsgraden ska öka i förhållande till snittet de senaste fem åren, exklusive exploateringsintäkter	Följs upp vid årets slut.	Uppföljning görs vid årets slut enligt kommunstyrelsens uppdragsplan.	Helt uppfyllt	Prognos för utfallet per sista december för självfinansieringsgraden exklusive exploateringsintäkter är 134 procent. Snittet per sista december för de senaste fem åren är 105 procent. Prognosen är att målet uppnås per sista december 2022.

 Målet uppnås
 Målet uppnås delvis

 Målet uppnås inte
 Målet kan inte mätas

⁶ Låneskulden har under 2022 påverkats positivt av coronapandemin och Ukraina-kriget med högt resultat och låga investeringsnivåer. Det är inte representativt för ett normalår. Per 31 augusti 2022 har låneskulden minskat till 1 613 mnkr. Antal invånare mäts per tertial (av SCB) och per 30 juni 2022 hade Umeå 130 736 invånare. *Låneskulden per invånare per 2022-08-31 är därmed 12 338 kr* och har minskat sedan årsskiftet. Låneskulden per invånare 2021-12-31 var 15 451 kr. Per 2021-08-31 var kommunens låneskuld per invånare 15 243 kr.

⁷ Låneskulden har påverkats positivt av coronapandemin och Ukraina-kriget med högt resultat och låga investeringsnivåer. Det är inte representativt för ett normalår. Kommunens låneskuld per 31 december 2021 var 2 024 mnkr och invånarantalet i Umeå 130 997. Låneskulden per invånare var 2021-12-31 därmed 15 451 kr. Kommunens låneskuld per 31 december 2022 prognostiseras bli 1 919 mnkr och invånarantalet i Umeå 132 424. *Prognosen för låneskulden per invånare 2022-12-31 är därmed 14 491 kr*, vilket innebär en minskning med 960 kr sedan 2021-12-31.

Bedömning god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges fem inriktningsmål bedöms vara delvis uppfyllda för perioden januari–augusti. Kommunstyrelsens prognos över måluppfyllelse för helår är att ett mål bedöms uppfyllas (mål 2 – Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden), och att övriga inriktningsmål kommer att vara delvis uppfyllda.

Av kommunfullmäktiges tre finansiella mål kan måluppfyllelsen för målet om låneskuldens utveckling⁸ inte bedömas under 2022, då något delmål för året inte är uppsatt. Målet om självfinansieringsgraden följs upp vid årsskiftet utifrån kommunstyrelsens uppdragsplan och någon uppföljning görs därför inte per sista augusti. Resultatmålet uppnås per sista augusti.

Prognosen för utfallet vid årets slut är att två finansiella mål uppnås. Resultatmålet och målet om självfinansieringsgrad nås enligt prognos vid årets slut.

För att uppnå god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges fastställda definition ska kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås. Kommunstyrelsen bedömer mot bakgrund av ovanstående att god ekonomisk hushållning delvis nås för kommunen för perioden januari till augusti 2022.

Kommunstyrelsen bedömer mot bakgrund av ovanstående prognos att god ekonomisk hushållning delvis nås för kommunen för helåret 2022.

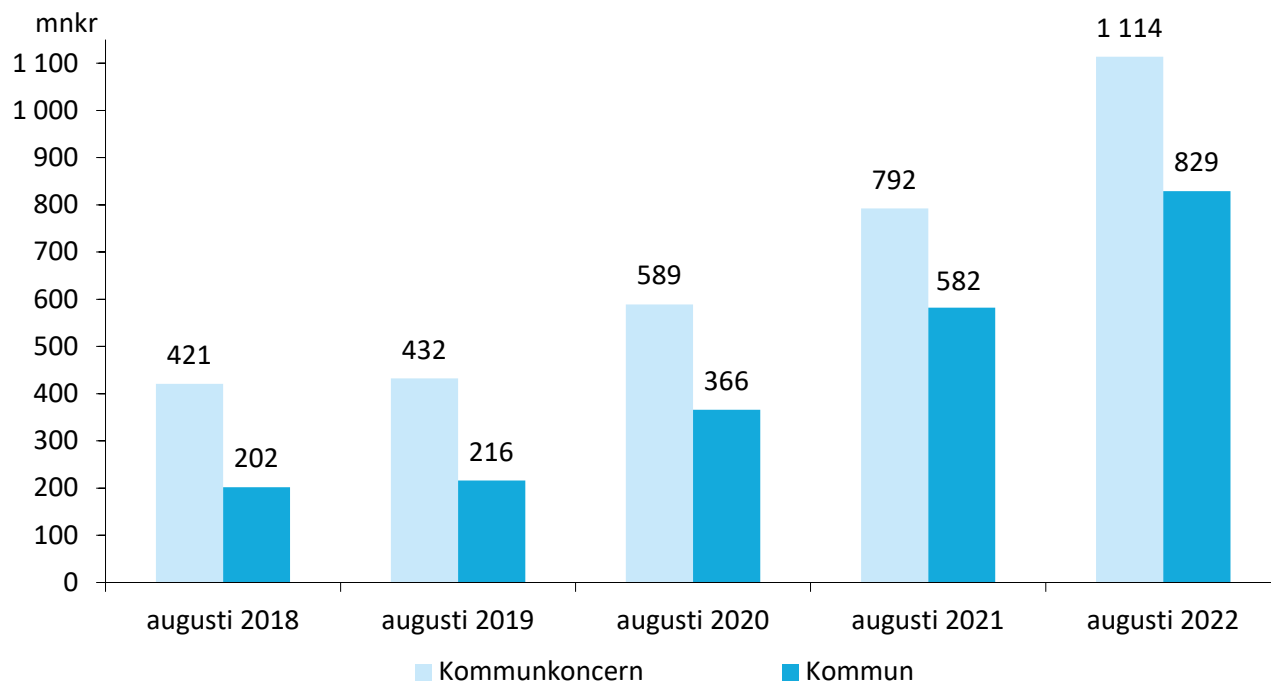
Ett arbete pågår för att åtgärda tidigare brister i kommunens målstyrning för kommunkoncernen som helhet och beräknas få fullt genomslag under 2023. Kommunstyrelsen kan därför inte bedöma om god ekonomisk hushållning kommer att nås fullt ut för kommunkoncernen för 2022.

⁸ Låneskulden per invånare ska plana ut 2026 för att sedan minska.
Umeå kommun, delårsrapport, januari–augusti 2022

Ekonomisk uppföljning

Utvärdering av Umeå kommuns finansiella resultat och ställning utgår från koncernperspektivet med nedbrytning till Umeå kommun.

Diagram 3. Kommunkoncernens och kommunens resultat jämfört med föregående år

Kommunkoncernens resultat jämfört med föregående år

Kommunkoncernens resultat per 31 augusti 2022 är 1 114 mnr (792 mnr), vilket är 322 mnr högre än samma period föregående år. Förändringen består främst i en ökning av skatteintäkter och generella statsbidrag med 366 mnr och en ökning av verksamhetens nettokostnader med 35 mnr. Finansnettot är 9 mnr sämre än föregående år.

Kommunens resultat jämfört med föregående år

Kommunens redovisade resultat för årets åtta första månader uppgår till 829 mnr (582 mnr) och har därmed ökat med 247 mnr jämfört med samma period föregående år.

Årets tre första månader och fjolåret har påverkats av coronapandemin, men i olika utsträckning. Det har medfört konsekvenser för jämförelsen med föregående år och budget och medför att det i redovisat resultat finns jämförelsestörande poster med netto cirka 273 mnr (283 mnr).⁹ Fördelningen av dessa framgår av not 3, jämförelsestörande poster.

⁹ Det finns en viss osäkerhet när det gäller storleken på lämnade uppgifter om jämförelsestörande poster. Det är mot bakgrund av att det finns en komplexitet i orsakssamband när verksamheter inte har bedrivits på samma sätt under pandemin som tidigare år.

Verksamhetens intäkter har minskat med cirka 37 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år och uppgår för Umeå kommun till 1 265 mnkr. Minskningen beror främst på lägre intäkter från försäljning av exploateringsfastigheter, inga intäkter från försäljning av skyddsmaterial då skyddslagret i pandemin avvecklades 2021-12-31 och omklassificering av riktade statsbidrag till generella statsbidrag (skolmiljarden). Samtidigt har kommunen haft högre intäkter från kraftverksamhet. Sjuklönersättning från staten har ökat under 2022 då sjukskrivningar i coronapandemin ökade markant under årets första tre månader.

Verksamhetens kostnader har ökat med cirka 81 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år och uppgår till 5 860 mnkr. Ökningen beror främst på att kostnader ökat för personal, framför allt på grund av ordinarie löneökningar. Samtidigt har kommunen inte längre några kostnader för skyddsmateriel i pandemin.

Kostnader för avskrivningar är på samma nivå som samma period föregående år och uppgår till 306 mnkr.

Kommunens skatteintäkter uppgår till 4 866 mnkr och har efter årets åtta första månader ökat med 303 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Inför år 2022 var förväntad ökning av skatteintäkter 138 mnkr för årets åtta första månader. På grund av förbättrad skatteunderlagsutveckling har utfallet för årets åtta första månader påverkats positivt med ytterligare 165 mnkr.

Generella statsbidrag och utjämning omfattar statsbidrag som har beslutats av riksdagen med anledning av pandemin, för både innevarande och föregående år. Förbättrad prognos under årets åtta första månader är 63 mnkr. I utfallet per 31 augusti 2022 ingår generella statsbidrag som har klassificerats om från riktade statsbidrag med 11 mnkr.

Umeå kommuns finansnetto har förbättrats med cirka 5 mnkr jämfört med samma period föregående år. Det beror på en lägre låneskuld som en konsekvens av fortsatt låg investeringstakt och ett högt resultat.

Kommunens resultat jämfört med budget¹⁰

Kommunens resultat efter årets åtta första månader om 829 mnkr innebär en budgetavvikelse på 611 mnkr.

Verksamhetens intäkter är 224 mnkr högre än budget för perioden. Det beror främst på högre intäkter från kraftverksamheten, ökade bidrag från Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen samt högre intäkter från försäljning av exploateringsfastigheter och anläggningstillgångar.

¹⁰ Någon budget har inte upprättats för den kommunala koncernen som helhet. Därför redovisas budgetavvikelse enbart för Umeå kommun.

Verksamhetens kostnader är 123 mnkr lägre än budgeterat för årets första åtta månader. Det förklaras främst av lägre kostnader för köp av verksamhet, lägre personalkostnader inom omsorg och utbildning samt att kostnader för arbetsgivaravgifter och pensioner är lägre än förväntat.

Redovisade kostnader för avskrivningar är 30 mnkr lägre än budget, vilket förklaras av att förskjutningar och förseningar för ett flertal investeringsprojekt har lett till att färdigställda tillgångar tagits i bruk senare än förväntat.

Kommunens skatteintäkter är efter årets åtta första månader 166 mnkr högre än budget. Det beror dels på högre utfall (47 mnkr) för slutavräkning 2021, dels på höjd skatteprognos för innevarande år (119 mnkr).

För årets åtta första månader 2022 redovisas generella statsbidrag och utjämning med ett belopp som är 48 mnkr högre än budget. De extra statsbidrag som i huvudsak är en konsekvens av coronapandemin ingår i dessa med cirka 103 mnkr. Omklassificering till generella statsbidrag¹¹ av erhållna statsbidrag för skolmiljarden (11 mnkr) görs i enlighet med RKR:s förtydligande. I delårsrapporten per 2021-08-31 redovisades dessa som riktade statsbidrag bland verksamhetens intäkter. Regleringsbidraget är högre än budget med 32 mnkr.

Umeå kommuns finansnetto är sammantaget cirka 20 mnkr bättre än budget, vilket främst kommer av lägre investeringstakt i kommunen och därmed en lägre låneskuld än förväntat.

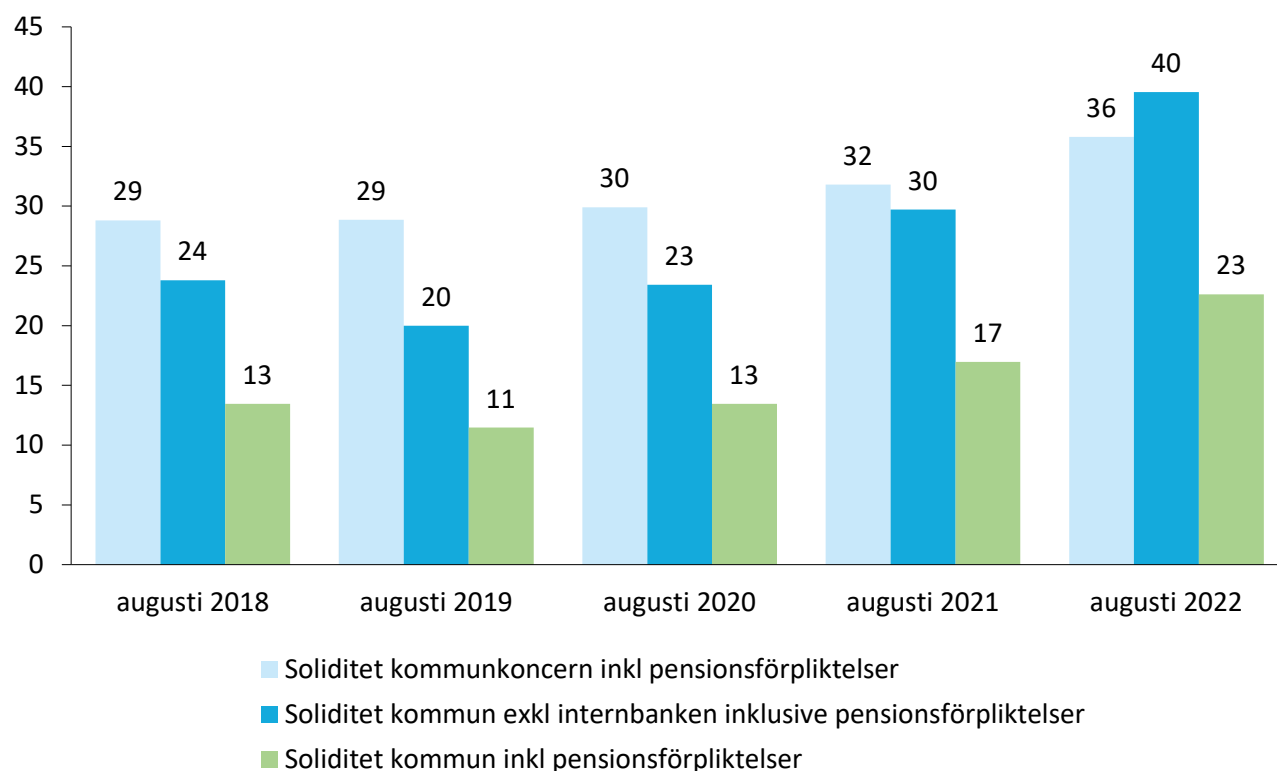
Kommunkoncernens och kommunens ekonomiska ställning

Den ekonomiska ställningen i kommunkoncern och kommun kommenteras nedan utifrån olika parametrar och nyckeltal.

Nyckeltalet *soliditet* visar den procentuella andelen av tillgångarna som är finansierade med eget kapital (egna medel) och nyckeltalet mäter den finansiella styrkan. Soliditeten beskriver den långsiktiga betalningsförmågan och en hög soliditet medför en lägre finansiell risk. Soliditeten i Umeå kommunkoncern och kommun beräknas genom att inkludera samtliga pensionsförpliktelser i Umeå kommun som skuld i stället för som ansvarsförbindelse samt eliminera kommunens fordran för de lån som kommunens bolag har tagit i internbanken.

¹¹ Per 2021-12-31 har äldreomsorgssatsningen och skolmiljarden klassificerats om till generella statsbidrag, i enlighet med RKR:s förtydligande i nyhetsbrev 7 oktober 2021. RKR informerar om att det av Socialstyrelsens anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2021 framgår att rekvirerade medel för 2021 inte kommer att återkrävas och att de därmed ska redovisas som generella statsbidrag enligt RKR R2 Intäkter. I delårsrapporten per 2021-08-31 redovisades dessa som riktade statsbidrag.

Skolmiljarden är även för 2022 ett generellt statsbidrag medan äldreomsorgssatsningen (statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre 2022) från år 2022 är ett riktat statsbidrag, då återbetalningsskyldighet har införts i villkoren.

Diagram 4. Soliditet i kommunkoncern och kommun över fem år¹²

Kommunkoncernens soliditet beräknad med kommunens pensionsförpliktelser i ansvarsförbindelsen uppgår till 36 procent per 31 augusti 2022 (32 procent). Vid årsskiftet var den 32 procent. Under den senaste femårsperioden var soliditeten på årsbasis i koncernen i snitt cirka 29 procent. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser i kommunkoncerner i Umeås storlek¹³ var i snitt de senaste fem åren 29 procent.

Kommunens soliditet beräknad med pensionsförpliktelser i ansvarsförbindelsen uppgick 31 augusti till 23 procent (17 procent). Vid årsskiftet var den 17 procent. I genomsnitt för den senaste femårsperioden var soliditeten i kommunen vid årsskiftet cirka 14 procent. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser i kommuner i Umeås storlek¹⁴ var i snitt de senaste fem åren 29 procent.

Kommunens soliditet¹⁵ beräknad med pensionsförpliktelser i ansvarsförbindelsen, men utan internbanken, uppgick 31 augusti till 40 procent (30 procent). Vid årsskiftet var den 31 procent. Under den senaste femårsperioden (helår) har soliditeten enligt denna beräkning varit cirka 24 procent i genomsnitt. Ökningen av soliditeten under perioden påverkas främst av ökningen i periodens resultat för kommunen. Umeå kommuns pensionsförpliktelser inklusive löneskatt har minskat med 58 mnkr till 2 116 mnkr sedan årsskiftet (2 174 mnkr). Under perioden har kommunens låneskuld minskat med 411 mnkr till 1 613 mnkr.

¹² För Umeå kommuns siffror har internbanken eliminerats. I Kolada-statistiken görs inte någon sådan eliminering.

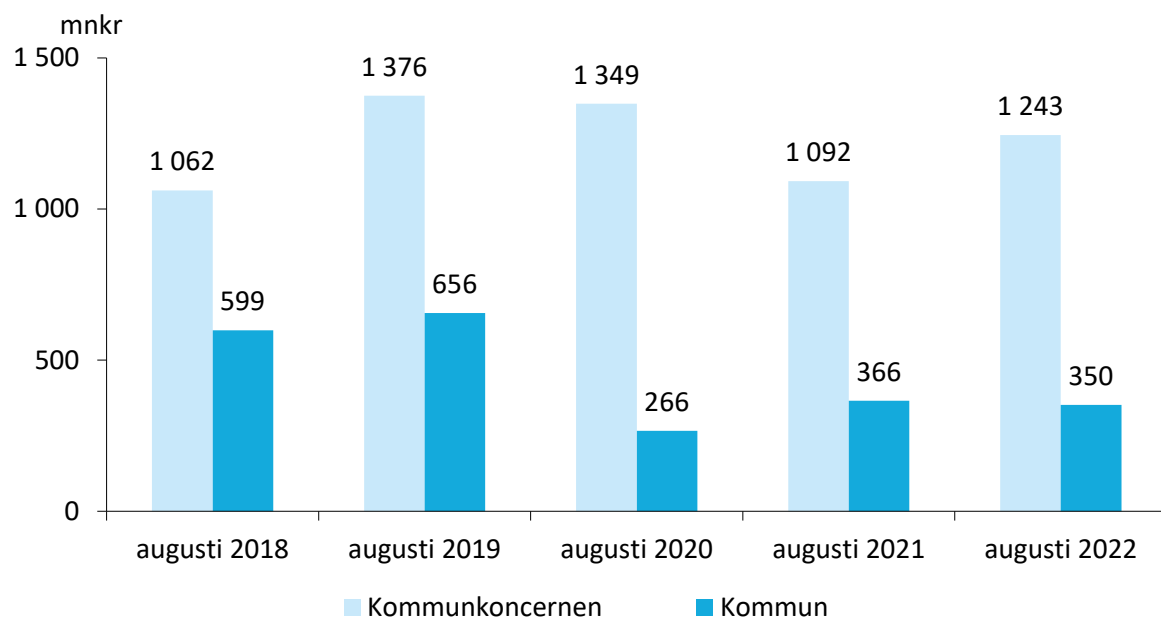
¹³ Kommuner med 100 000–199 000 invånare. Källa: Kolada.

¹⁴ Kommuner med 100 000–199 000 invånare. Källa: Kolada.

¹⁵ Soliditet exklusive internbanken, inklusive pensionsförpliktelser.

Investeringar och självfinansieringsgrad

Diagram 5. Kommunkoncernens och kommunens nettoinvesteringar¹⁶

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgår per 31 augusti 2022 till 1 243 mkr (1 092 mkr).

Kommunkoncernens investeringar ökar, främst på grund av större investeringsvolym och fördyringar i planerade mer omfattande investeringsprojekt i bostäder och infrastruktur, till exempel el, värme, bredband, hamn, järnvägsterminal, vatten- och avlopp. Fördyringarna är främst inom material, transportpriser och att längre leveranstider medför merkostnader. Investeringar i bostäder och infrastruktur för el, värme, bredband, hamn, järnvägsterminal, vatten- och avlopp genomförs med utgångspunkt i beslutade planer.

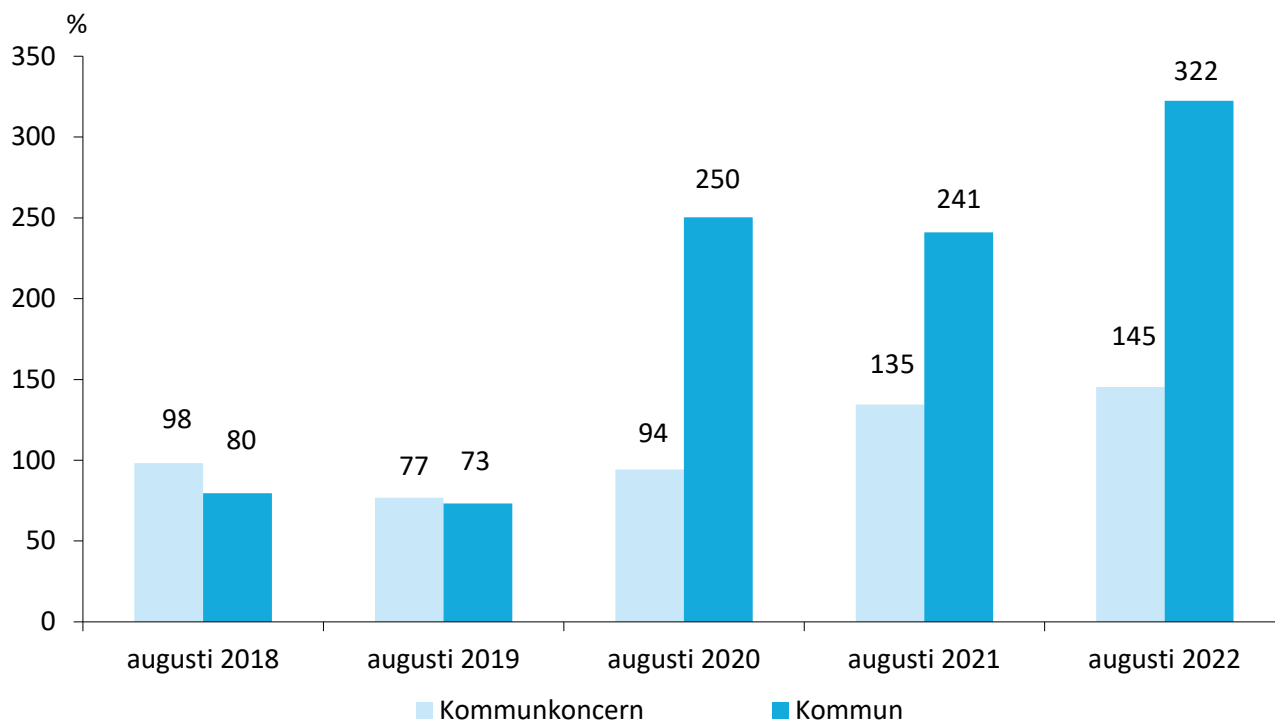
Kommunens nettoinvesteringar för årets åtta första månader uppgick till 350 mkr (366 mkr), vilket är 724 mkr lägre än beslutad investeringsram för perioden. Avvikelsen mot budget beror på att investeringsprojekt har försenats eller förskjutits i tiden. Det är en konsekvens av:

- överklagade detaljplaner
- coronapandemins påverkan på genomförandetakten de senaste åren
- komponentbrist som har medfört längre leveranstider
- ökande inflation, som har medfört färre anbud och högre priser på grund av osäkerhet hos leverantörer i rådande världsläge.

¹⁶ Från och med 2022 har kommunen ändrat redovisningsprincip för mark- och exploateringsprojekt för att efterfölja god redovisningssed för redovisning av kommunal markexploatering. Förändringen innebär att pågående exploateringsprojekt har klassificerats om från att redovisas från omsättningstillgång till anläggningstillgång. Detta gör att bland årets investeringar redovisas utfall för exploateringsprojekt med ca 75 mkr. Någon motsvarande investering finns inte för tidigare år.

Nyckeltalet *självfinansieringsgrad*¹⁷ mäter hur mycket av årets investeringar som är finansierade med medel tillförda internt från verksamheten. Ju större internfinansiering desto lägre är behovet att låna externt. Diagram 6 visar självfinansieringsgraden för kommunkoncernen och kommunen per den sista augusti de fem senaste åren. I genomsnitt är självfinansieringsgraden för kommunen de senaste fem åren 193 procent.

Diagram 6. Självfinansieringsgrad kommunkoncern och kommun¹⁸

Kommunkoncernens självfinansieringsgrad uppgick per 31 augusti 2022 till 145 procent (135 procent). Vid jämförelse med tidigare år per sista augusti ligger självfinansieringsgraden i genomsnitt på 110 procent för femårsperioden.

Kommunens självfinansieringsgrad uppgick per 31 augusti 2022 till 322 procent, jämfört med 241 procent samma period året innan.

Kommuner i Umeås storlek¹⁹ hade i genomsnitt de senaste fem åren (helår) en självfinansieringsgrad på 100 procent. Umeå kommuns självfinansieringsgrad var i genomsnitt under samma femårsperiod (helår) 103 procent.

¹⁷ Nyckeltalet självfinansieringsgrad visar i vilken utsträckning kommunen har kunnat finansiera årets investeringar med medel som har uppstått internt i verksamheten. Självfinansieringsgraden beräknas enligt följande: (resultat + avskrivningar och nedskrivningar)/nettoinvesteringar.

¹⁸ Från och med 2022 har kommunen ändrat redovisningsprincip för mark- och exploateringsprojekt för att efterfölja god redovisningssed för redovisning av kommunal markexploatering. Förändringen innebär att pågående exploateringsprojekt har klassificerats om från att redovisas från omsättningstillgång till anläggningstillgång. Detta gör att bland årets investeringar redovisas utfall för exploateringsprojekt med ca 75 mnkr. Någon motsvarande investering finns inte för tidigare år.

¹⁹ Kommuner med 100 000–199 000 invånare. Källa: Kolada.

Internbankens skuldförvaltning

Kommunkoncernens finansverksamhet hanteras inom Umeå kommuns internbank. I enlighet med kommunens finanspolicy samlas i huvudsak de majoritetsägda bolagens och kommunens betalflöden i en gemensam koncernkontostruktur. Kommunkoncernens strategi är att reducera lånebehovet med inkommande och tillgänglig likviditet så att eventuell överskottslikviditet hos någon part används till att minska koncernens totala skuld. Internbanken försörjer den koncerngemensamma skuldportföljen med externa krediter på kapitalmarknaden.

Tabell 5. Förändring av internbankens låneskuld

mnkr	2022-08-31	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Internbankens låneskuld	-8 768	-9 133	-8 870	-9 066	-8 217
Nettoutlåning till kommunkoncernen	7 155	7 109	6 733	6 544	6 063
Nettoskuld Umeå kommun	-1 613	-2 024	-2 137	-2 522	-2 154
Finansiella intäkter och kostnader					
Ränteintäkter från lån	91	147	130	128	154
Borgensintäkter	3	5	5	5	4
Räntekostnader för lån	-80	-148	-132	-125	-141
Internbankens räntenetto	14	3	3	8	17
Övriga finansiella intäkter	0	4	0	68	30
Övriga finansiella kostnader	-11	-9	-17	-13	-14
Finansnetto	3	-1	-13	64	34

Internbankens upplåning uppgår till 8 768 mnkr (9 133 mnkr), en nettominskning med 381 mnkr jämfört med vid årsskiftet. Utöver lån via internbanken lånar kommunkoncernen 1 248 mnkr (1 257 mnkr vid årsskiftet) direkt från externa kreditgivare. I det ingår ett lån på 35 miljoner euro²⁰ upptaget hos Europeiska Investeringsbanken (EIB) för finansiering av ny färja (Aurora Botnia) som trafikerar sträckan Umeå–Vasa.

Kommunkoncernens totala låneskuld minskade under årets åtta första månader med 374 mnkr till 10 016 mnkr (10 390 mnkr). Umeå kommun minskade sin upplåning med 411 mnkr medan bolagen tillsammans ökade upplåningen med 37 mnkr under årets åtta första månader. Kommunens skuld uppgick vid utgången av augusti månad till 1 613 mnkr (2 024 mnkr) och utgör 16 procent (20 procent) av den totala låneskulden för kommunkoncernen.

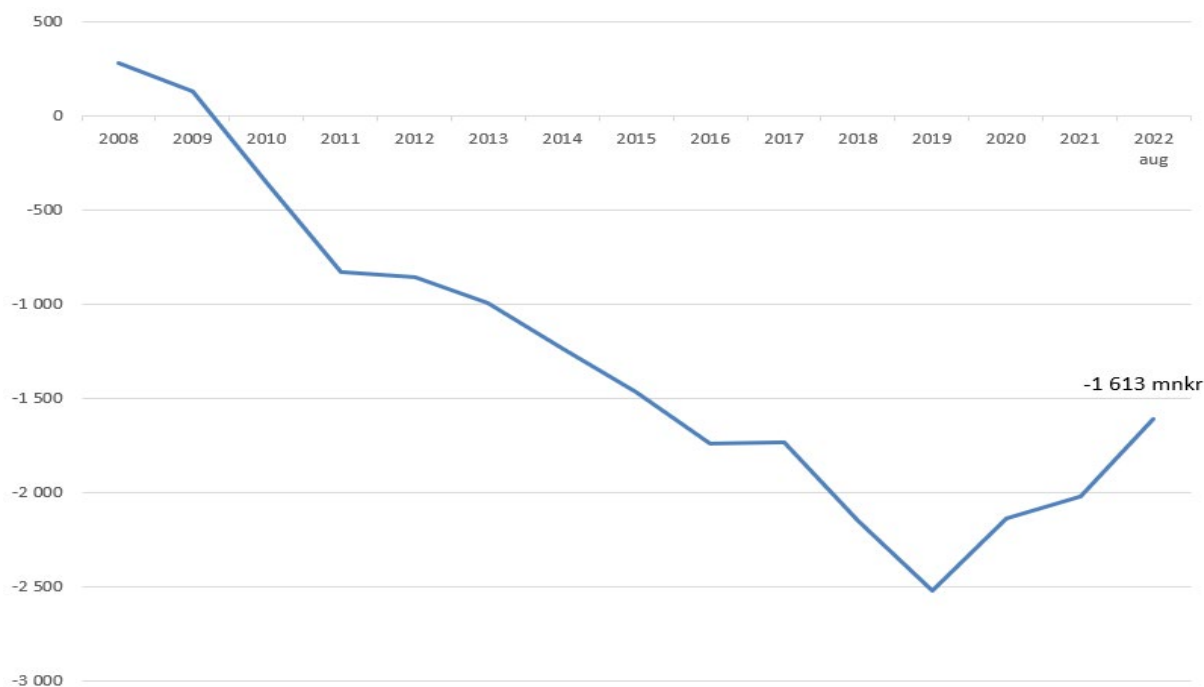
Internbankens genomsnittliga upplåningsränta under årets åtta första månader 2022 var 1,42 procent jämfört med 1,51 procent för samma period föregående år (8 månader). Enligt beslut i kommunfullmäktige lägger internbanken på ett marknadsmässigt påslag om 0,45 procentenheter vid utlåning till de kommunala bolagen.

²⁰ Omräknat till balansdagens valutakurs.

Tabell 6. Kommunkoncernens låneskuld²¹

mnkr	2022-08-31	2021-12-31	+/-
Kommunkoncernens låneskuld	10 016	10 390	-374
Varav internbanken			
Umeå kommun	1 613	2 024	-411
AB Bostaden i Umeå	3 496	3 250	246
Umeå Energi AB	1 113	1 297	-184
Umeva AB	1 293	1 327	-34
Umeå Kommunföretag AB	-67	48	-115
Infrastruktur i Umeå AB	705	646	59
Umeå Hamn AB	631	575	56
Umeå Folkets Husförening u p a	82	76	6
Västerbottens Museum AB	11	10	1
Övriga bolag plussaldo	-109	-120	11
Internbankens låneskuld	8 768	9 133	-365
Varav upplåning utanför internbanken			
Umeå Kommunföretag AB	443	443	0
Umeå Energi AB	440	456	-16
Kvarken Link OY, 35 miljoner EUR ²²	365	358	7
Total låneskuld	10 016	10 390	-374

Diagram 7. Utveckling av kommunens låneskuld

²¹ I uppgifterna ingår inte lån i Väven i Umeå AB. Se även not 1, redovisningsprinciper, om hur den sammanställda redovisningen upprättas.

²² I tabellen omräknat till balansdagens valutakurs.

Helårsprognos i förhållande till budget

Helårsprognosen för kommunkoncernens resultat beräknas till 971 mnkr (705 mnkr).

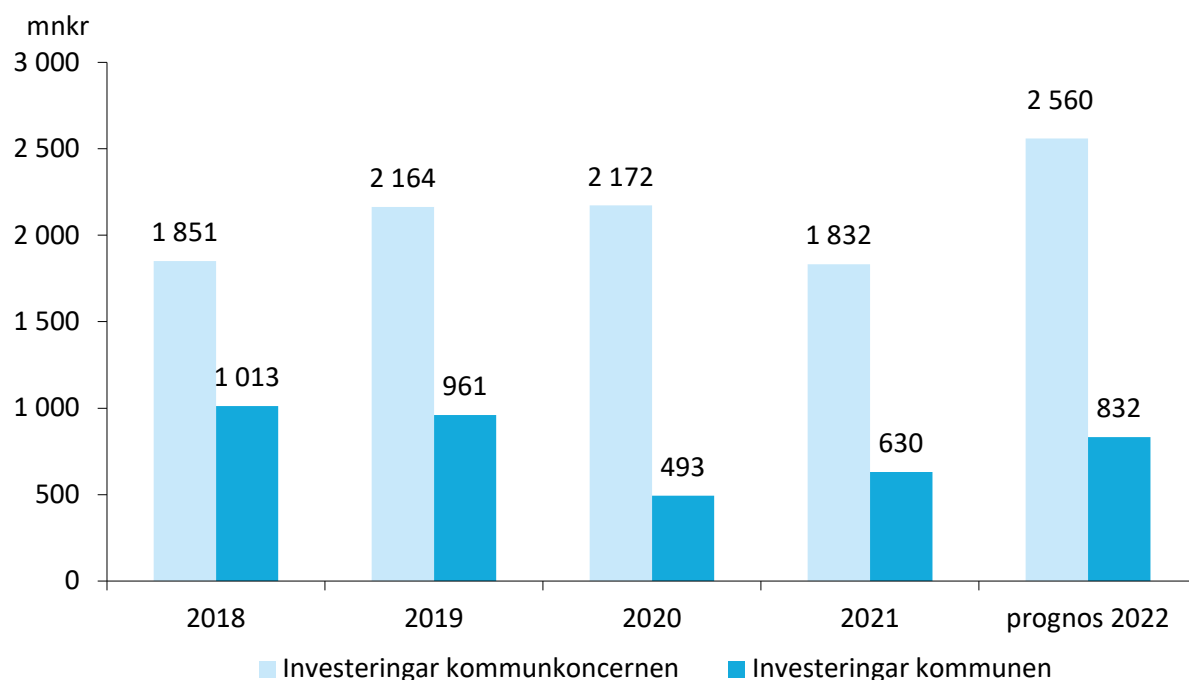
Kommunens prognosticerade resultat uppgår till 687 mnkr (484 mnkr), vilket är 203 mnkr högre än resultatet föregående år. Det prognosticerade resultatet innebär en positiv budgetavvikelse på 605 mnkr och förklaras främst av

- högre skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning än förväntat
- ökade intäkter från kraftverksamheten i Stornorrfors
- kostnader inom verksamheten ökar inledningsvis inte i samma utsträckning som erhållna bidrag för specifika statliga satsningar, beroende på kort startsträcka för satsningarna från att medel beviljas och att omställning till genomförande av satsningarna i verksamheten inte har varit möjlig i och med coronapandemins påverkan under första halvåret 2022
- minskad verksamhet inom delar av omsorg, utbildning och färdtjänst som en konsekvens av pandemin.

Prognosen för kommunkoncernens investeringar för innevarande år beräknas till 2 560 mnkr (1 832 mnkr).

Prognosen för kommunens investeringar beräknas för helåret till 832 mnkr (630 mnkr). Under året kommer förseningar och framflyttade projekt att medföra att cirka 52 procent av årets ramanslag (1 611 mnkr) kommer att nyttjas. Prognosen baseras på en högre investeringstakt under de sista fyra månaderna 2022.

Diagram 9. Nettoinvesteringar för helår och prognos för innevarande år

Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet är periodens/årets resultat efter avdrag för realisationsvinster som har uppstått vid försäljning av anläggningstillgångar och nyttjande/avsättning till resultatutjämningsreserv. Kommunallagen föreskriver att om ett negativt balanskravsresultat uppstår för ett räkenskapsår ska underskottet återställas de kommande tre åren.

Umeå kommun redovisar ett positivt balanskravsresultat efter årets åtta första månader. Kommunstyrelsen prognostiserar att Umeå kommun kommer att redovisa ett positivt balanskravsresultat för år 2022.

Tabell 7. Balanskravsutredning

mnkr	Utfall 2022-08-31	Prognos 2022-12-31	Utfall 2021-12-31
Periodens/årets resultat enligt resultaträkningen	829	687	484
– Samtliga realisationsvinster	–10	–10	–
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	–	–	–
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	–	–	–
–/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	–	–	–
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	–	–	–
= Periodens/årets resultat efter balanskravsjusteringar	819	677	484
– Reservering av medel till resultatutjämningsreserv ²³	–	–	–251
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	–	–	–
= Periodens/årets balanskravsresultat	819	677	233

²³ Kommunfullmäktige har tidigare år beslutat att reservera medel till RUR år 2017 (163 mnkr), 2019 (116 mnkr) 2020 (283 mnkr) och 2021 (251 mnkr); sammantaget 813 mnkr. Prognosen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning för år 2022 är 8 570 mnkr. 10 procent av dessa (857 mnkr) är det bedömda taket för hur stor kommunens RUR får vara sammantaget per 2022-12-31.

Resultaträkning

mnkr	Not	Umeå kommunkoncern		Umeå kommun		Umeå kommun				
		2022-01-01– 2022-08-31	2021-01-01– 2021-08-31	2022-01-01– 2022-08-31	2021-01-01– 2021-08-31	Budget jan–aug 2022	Budget- avvikelse jan–aug 2022	Budget 2022	Prognos 2022	Prognos budget- avvikelse 2022
Verksamhetens intäkter	2,3	3 328	3 229	1 265	1 302	1 041	224	1 564	1 854	290
Verksamhetens kostnader	2,3	-7 146	-7 031	-5 860	-5 779	-5 983	123	-9 221	-9 272	-51
Avskrivningar		-696	-677	-306	-300	-336	30	-504	-464	40
Verksamhetens nettokostnader		-4 514	-4 479	-4 901	-4 777	-5 278	377	-8 161	-7 882	279
Skatteintäkter	3	4 866	4 563	4 866	4 563	4 700	166	7 051	7 276	225
Generella statsbidrag och utjämnning	3	861	798	861	798	813	48	1 219	1 294	75
Verksamhetens resultat		1 213	882	826	584	235	591	109	688	579
Finansiella intäkter		6	9	94	94	109	-15	168	155	-13
Finansiella kostnader		-105	-99	-91	-96	-126	35	-195	-156	39
Resultat efter finansiella poster		1 114	792	829	582	218	611	82	687	605
Periodens /årets resultat		1 114	792	829	582	218	611	82	687	605

Balansräkning

mnkr	Not	Umeå kommunkoncern		Umeå kommun	
		2022-08-31	2021-12-31	2022-08-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Programvaror och licenser		75	75	6	7
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	3				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		15 178	15 184	6 901	6 796
Pågående anläggningar		2 810	1 736	896	516
Maskiner och inventarier		5 051	5 080	409	406
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Aktier, andelar, bostadsrätter		253	238	358	347
Långfristiga fordringar		138	133	7 156	7 128
Summa anläggningstillgångar		23 505	22 447	15 726	15 201
Omsättningstillgångar					
Förråd och lager		135	525	10	412
Kortfristiga fordringar		1 396	1 507	987	787
Likvida medel		173	145	0	6
Summa omsättningstillgångar		1 704	2 177	997	1 205
SUMMA TILLGÅNGAR		25 209	24 624	16 723	16 406
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	4				
Årets resultat		1 114	705	829	484
Resultatutjämningsreserv		813	562	813	562
Övrigt eget kapital		9 211	8 692	4 256	3 972
Summa eget kapital		11 138	9 959	5 898	5 018
Avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser		690	665	690	665
Andra avsättningar		757	763	0	0
Summa avsättningar		1 447	1 428	690	665
Skulder					
Långfristiga skulder		10 482	10 816	8 803	9 181
Skuld investeringsbidrag		71	71	71	71
Kortfristiga skulder		2 071	2 350	1 261	1 470
Summa skulder		12 624	13 237	10 135	10 722
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		25 209	24 624	16 723	16 406
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		113	113	1 437	1 428
Ansvarsförbindelser	5				
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		2 116	2 174	2 116	2 174
b) Övriga ansvarsförbindelser		2	2	-	-

Översiktlig beskrivning av kommunens driftverksamhet

Tabell 8. Driftredovisning per nämnd

Driftredovisning per nämnd (mnr) *	2022			2021		2022			2021	
	budget jan-aug	utfall jan-aug	budget-avvikelse jan-aug	utfall jan-aug	budget jan-dec	prognos årsresultat	prognos budget-avvikelse jan-dec	utfall jan-dec	budget-avvikelse jan-dec	
Kommunfullmäktige (revision)	-3	-3	0	-2	-4	-4	0	-4	0	
Kommunstyrelsen**	-683	-476	206	-492	-1 032	-845	187	-949	12	
Valnämnden	-4	-1	3	0	-15	-17	-2	-1	-1	
För- och grundskolenämnden ***	-1 343	-1 282	61	-1 245	-2 137	-2 107	30	-1 977	103	
Äldrenämnden***	-788	-753	35	-730	-1 185	-1 160	25	-1 136	14	
Tekniska nämnden	-844	-816	28	-819	-1 314	-1 297	17	-1 266	-25	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden***	-334	-330	4	-291	-538	-541	-4	-486	23	
Individ- och familjenämnden	-991	-961	30	-924	-1 492	-1 467	25	-1 405	19	
Fritidsnämnden	-93	-91	2	-100	-140	-142	-2	-145	-8	
Kulturnämnden	-98	-94	4	-92	-153	-150	3	-146	3	
Byggnadsnämnden	-31	-32	-1	-21	-51	-52	-1	-39	6	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-10	-8	2	-9	-18	-18	0	-14	1	
Personalnämnden	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	0	
Överförmyndarnämnden	-10	-9	1	-9	-15	-13	2	-13	1	
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-45	-45	0	-42	-66	-68	-2	-64	0	
Gemensam IT-kapacitetsnämnd, Umeå och Skellefteå	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gemensam PA-nämnd, Umeåregionen	0	1	1	0	0	0	0	0	0	
Summa verksamhetens nettokostnader	-5 278	-4 901	377	-4 777	-8 161	-7 882	279	-7 646	148	

* Beloppen i tabellen är avrundade till närmast miljontal kronor.

** I kommunfullmäktiges budgetbeslut för kommunstyrelsen ingår även utdelning från bolag och finansiell kostnad för pensioner i anslaget. De redovisas inte i ovan nämnda sammanställning, då de redovisas bland finansiella intäkter och kostnader och inte ingår i verksamhetens nettokostnader.

*** 2021-12-31 redovisades äldreomsorgssatsningen och skolmiljarden som generella statsbidrag, i enlighet med RKR:s förtydligande i nyhetsbrev 7 oktober 2021. Skolmiljarden är även för 2022 ett generellt statsbidrag medan äldreomsorgssatsningen från 2022 är ett riktat statsbidrag, då återbetalningsskyldighet har införts i villkoren. Det innebär att i driftredovisningen per 2022-08-31 ingår inte generella statsbidrag med följande belopp: för- och grundskolenämnden (6 mnr) och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (5 mnr). I delårsrapporten per 2021-08-31 redovisades dessa som riktade statsbidrag. I årsredovisningen för 2021 ingick inte generella statsbidrag med följande belopp i tabellen; äldrenämnden (41 mnr), för- och grundskolenämnden (11 mnr), gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (4 mnr). I prognosen för helåret 2022 ingår inte generella statsbidrag med följande belopp; för- och grundskolenämnden (12 mnr) och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (5 mnr).

Styrelsens och nämndernas sammantagna utfall som framkommer i verksamhetens nettokostnader är 4 901 mnr (4 777 mnr) per 31 augusti 2022, vilket är 124 mnr högre jämfört med samma period föregående år.

Styrelsen och nämnderna redovisar per 31 augusti 2022 ett utfall som är 377 mnr lägre än budget. Det förklaras främst av att verksamhetens intäkter är 224 mnr högre än budget för perioden. Det beror på

- högre intäkter från kraftverksamheten
- ökade bidrag från Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen
- högre ersättningar från staten för sjuklönekostnader
- högre intäkter från försäljning av exploateringsfastigheter och anläggningstillgångar än förväntat.

Samtidigt är verksamhetens kostnader sammantaget 152 mnr lägre än budget. Det beror på lägre personalkostnader samt lägre kostnader för avskrivningar, arbetsgivaravgifter och pensioner.

De största budgetavvikelserna för årets åtta första månader har kommunstyrelsen (206 mnr), för- och grundskolenämnden (61 mnr), äldrenämnden (35 mnr), tekniska nämnden (28 mnr) och individ- och familjenämnden (30 mnr). Nämnderna har under de åtta första månaderna påverkats i olika grad av coronapandemin, vilket präglar utfallet för perioden enligt ovan och prognosen för helåret.

Prognosen för helåret är att verksamhetens nettokostnader beräknas uppgå till 7 882 mnr. Det medför en prognostiserad budgetavvikelse på 279 mnr i lägre utfall än budget. Prognosen för styrelse och nämnder utgår från att verksamhet kommer att bedrivas fullt ut under hösten och i de nämnder som har fått bidrag från staten, kommer stora delar av kostnaderna att upparbetas under årets sista månader. I prognosen ingår bedömda kostnadsökningar under årets sista månader till följd av ökad inflation.

De nämnder som prognostiserar störst budgetavvikelse är kommunstyrelsen (187 mnr), för- och grundskolenämnden (30 mnr), individ- och familjenämnden (25 mnr), tekniska nämnden (17 mnr) och äldrenämnden (25 mnr). I prognosen ingår inte generella statsbidrag till för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden enligt tabell 8.

Kommunstyrelsens positiva budgetavvikelse förklaras främst av betydligt högre intäkter än förväntat från krafthandeln och från försäljning av exploateringsfastigheter samt lägre kostnader för avskrivningar, nedskrivningar, exploateringsprojekt, pensioner och arbetsgivaravgifter. Prognosen för helåret är 187 mnr i budgetavvikelse.

För- och grundskolenämndens positiva budgetavvikelse förklaras av tillkommande statsbidrag, färre antal barn än förväntat främst inom förskoleverksamheten, vilket även har medfört lägre volym av

behovsprövade medel till individer med särskilda behov. Prognostiserad budgetavvikelse för helåret är 30 mnr.

Äldrenämndens budgetavvikelse förklaras främst av att beviljade timmar inom hemtjänsten är på en lägre nivå än förväntat, erhållna prestationsbaserade bidrag från staten där insatser inte har hunnit genomföras under rapportperioden och att ett nytt avtal med regionen om färdigbehandlade patienter samt förbättrade interna rutiner har gett lägre kostnader för betalningsansvar. Den prognostiserade budgetavvikelsen uppgår till 25 mnr.

Tekniska nämndens budgetavvikelse förklaras främst av lägre kostnader på grund av vakanser, lägre kostnader för färdtjänst och lägre underhålls- och energikostnader. Prognosen för helåret är en budgetavvikelse på 17 mnr.

Individ- och familjenämndens budgetavvikelse förklaras främst av lägre inflöde till funktionshinderomsorgen än förväntat och att försenad start av nya gruppboenden under våren genererar överskott under första halvåret. Den prognostiserade budgetavvikelsen uppgår till 25 mnr.

Översiktlig beskrivning av kommunens investeringsverksamhet

Kommunens nettoinvesteringar²⁴ i materiella och immateriella anläggningstillgångar under årets åtta första månader uppgår till 350 mnkr, vilket är 16 mnkr lägre (366 mnkr) än samma period föregående år.

Utfallet är 33 procent av periodens budget och 724 mnkr lägre än beslutad investeringsram. Avvikelsen mot budget beror på att investeringsprojekt har försenats eller förskjutits i tiden, som en konsekvens av:

- överklagade detaljplaner
- coronapandemins påverkan på genomförandetakten de senaste åren
- komponentbrist som har medfört längre leveranstider
- ökande inflation, som har medfört färre anbud och högre priser på grund av osäkerhet hos leverantörer i rådande världsläge.

På verksamhetsnivå finns de största avvikelserna inom infrastruktur, skydd med mera, pedagogisk verksamhet och kommunövergripande verksamheter med ett överskott mot budget som sammanlagt uppgår till 644 mnkr.

För verksamheter inom *infrastruktur, skydd med mera* är överskottet för investeringsprojekt 230 mnkr. Den största avvikelsen finns inom *mark och exploatering* med ett sammanlagt överskott på 133 mnkr mot budget. Huvudsakligen beror förskjutningarna inom mark och exploateringsprojekt på förseningar i planeringsprocessen, en process som har blivit svårare i och med att staden har blivit tätare, ökade lagkrav och påverkan från klimatförändringar. Särskilt stort genomslag får förseningarna i projekten Tomtebostrand (58 mnkr i överskott) och Tomtebo/Carlshem (29 mnkr i överskott).

Verksamheten *Gator och parker* redovisar för investeringsprojekt ett överskott mot budget på 82 mnkr, vilket beror på att många gatuprojekt är tidsförskjutna på grund av försenade leveranser av material, projektering och entreprenader samt allmän oro på marknaden. Flera av de större parkprojekten är också tidsförskjutna då de är kopplade till vägövertagandet från Trafikverket.

Inom *pedagogisk verksamhet* är överskottet 233 mnkr och de största budgetavvikelserna redovisas inom följande projekt:

För nybyggnationerna av Carlslund grundskola åk 7–9, särskola, idrottsplats och korttidstillsyn (30 mnkr) och Mariedal förskola (före detta Varglyan, 16 mnkr) beror överskottet i båda fallen på att detaljplanen har blivit överklagad vilket har orsakat en förskjutning av tidplanen. Mariedal förskola börjar byggas under senhösten 2022 och väntas vara färdig 2024.

²⁴ Nettoinvesteringar = investeringar efter avdrag för erhållna investeringsbidrag

Ombyggnation av Tegs centralskola (24 mnkr) är delvis tagen i bruk under perioden. Ytterligare cirka 27 mnkr i utgifter för ombyggnationen väntas tillkomma under årets fyra sista månader. Skolans byggnader slutförs under hösten 2022 och markåtgärder färdigställs under 2023.

Flera projekt har påverkats och fördröjts av coronapandemin och prisökningar. Det gäller för nybyggnation av Kålmasken förskola på sex avdelningar (21 mnkr). Projektet har även försenats av en lång bygglovsprocess och av fördröjningar i entreprenörens val av markentreprenör. Nybyggnation av Kungsgården förskola med åtta avdelningar (20 mnkr) berörs också av prisökningar och att en utredning av hur befintlig mark ska tas tillvara har tagit längre tid än väntat.

För ombyggnation av Sjöfruskolan (24 mnkr) beror överskottet på att utgifterna förskjutits framåt i projektet.

För *kommunövergripande verksamheter* är överskottet 182 mnkr. Verksamheten inkluderar projekt för fastighetsförvärv, reinvesteringar och investeringsreserver som sammantaget redovisar ett överskott på 141 mnkr. För ombyggnationen av Östra stallet på stadshusområdet har tidplanen blivit förskjuten och ny upphandling genomförs under hösten 2022. Projektet redovisar en avvikelse på 16 mnkr mot budget.

Prognosen för kommunens investeringar för helåret är en nettoutgift för på 832 mnkr. Fortsatt under året bedöms förseningar och framflyttade projekt medföra att cirka 52 procent av årets ramanslag (1 611 mnkr) kommer att nyttjas. Prognosen baseras på en högre investeringstakt under de sista fyra månaderna 2022.

Tabell 9. Investeringsredovisning per verksamhet²⁵

Investeringar per verksamhet (mnkr)	Budget	Utfall	Budgetavvikelse
	januari–augusti 2022	januari–augusti 2022	januari–augusti 2022
Affärsverksamhet	3	2	1
Infrastruktur, skydd med mera	376	120	256
Kommunövergripande verksamheter	206	51	155
Kultur och fritid	40	29	11
Pedagogisk verksamhet	361	128	233
Vård och omsorg	87	21	67
Totalsumma	1 074	350	724

²⁵ Verksamhetsbegreppet utgår från SCB:s verksamhetsindelning utifrån räkenskapssammandraget (RS).

Från och med 2022 har kommunen ändrat redovisningsprincip för mark- och exploateringsprojekt för att efterfölja god redovisningssed som den uttrycks i RKR:s idéskrift Redovisning av kommunal markexploatering. Till följd av denna förändring ingår nu budget och utfall för mark- och exploateringsprojekt i investeringsredovisningen under rubriken Infrastruktur, skydd med mera.

Här redovisas de största investeringsprojekt som är färdigställda/aktiverade under perioden januari–augusti 2022, respektive de största pågående projekten per sista augusti 2022.

Tabell 10. Största färdigställda/aktiverade och pågående investeringsprojekt²⁶

Största färdigställda/aktiverade investeringsprojekt augusti 2022 (mnkr)	Ackumulerade utgifter			Utgifter 2022		
	budget t.o.m. 2022-12-31	utfall t.o.m. 2022-08-31	budgetavvikelse t.o.m. 2022-08-31	budget, augusti 2022	utfall, augusti 2022	budget-avvikelse augusti 2022
Tegs centralskola, ombyggnation*	159	106	52	55	30	24
Sörfors skola, nybyggnation	48	48	0	8	10	-2
Sävar, Maskinåbron, nybyggnation	10	11	-1	0	0	0
Nydalavägen, gång- och cykelväg	7	10	-3	0	0	0
Teknisk utrustning, reinvestering	8	9	-2	1	1	0
Hartvigsgården, verksamhetsanpassning	9	9	0	0	1	-1
Största pågående investeringsprojekt augusti 2022 (mnkr)	budget, t.o.m. 2022-12-31	utfall t.o.m. 2022-08-31	budget-avvikelse t.o.m. 2022-08-31	budget, augusti 2022	utfall, augusti 2022	budget-avvikelse augusti 2022
Carlslund, nybyggnation av grundskola åk 7–9, särskola, idrottsplats och korttidstillsyn	166	49	116	58	28	30
Sörfors skola, ombyggnation	17	15	1	8	10	-2
Sävar, gator; Planetvägen med flera	13	14	0	2	3	-1
Tegelslagaren 5, verksamhetsanpassning	9	13	-4	0	3	-3
Ersdungen skola, reinvesteringar	14	12	1	0	1	-1
Nolia idrottscentrum, reinvesteringar	13	15	-2	3	6	-3
Södra Bullmark skola och idrottshall, ombyggnation	30	17	12	13	13	0
Rådhuset, reinvesteringar	13	11	2	0	3	-3

*Delaktiverad under perioden. Det tillkommer utgifter för ombyggnation med cirka 27 mnkr under året och markåtgärder utförs under 2023.

²⁶ Tabellen inkluderar samtliga större investeringsprojekt som har haft investeringsbudget beslutad av kommunfullmäktige. Från och med 2022 har kommunen ändrat redovisningsprincip för mark- och exploateringsprojekt för att efterfölja god redovisningssed som den uttrycks i RKR:s idéskrift Redovisning av kommunal markexploatering. Före 2022 har kommunfullmäktige inte beslutat om investeringsbudget för dessa projekt, varför projekten inte följs upp i denna tabell. Större mark- och exploateringsprojekt som startar från 2022 och framåt kommer att följas upp i tabellen från och med årsskiftet 2022.

Noter

Not 1. Tillämpade redovisningsprinciper

Lagstiftning och normgivning

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer, med undantag för vad som anges nedan för RKR R4 Materiella anläggningstillgångar och RKR R5 Leasing.

Kommunens bolag redovisar i enlighet med årsredovisningslagen och K3 (Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2012:1). Bolaget Väven i Umeå AB redovisar enligt internationell redovisningsstandard, IFRS. Där avvikelser mellan regelverken för kommunkoncernen kontra bolagen finns, görs omräkning till LKBR i den sammanställda redovisningen, förutom vad gäller pensioner. Det delägda bolaget Väven i Umeå AB redovisas i den sammanställda redovisningen utifrån de principer som beskrivs under rubriken Sammanställd redovisning nedan.

Tillämpade redovisningsprinciper i denna delårsrapport överensstämmer med de som tillämpades vid upprättande av årsredovisning för 2021, förutom vad gäller förändrad redovisning av exploateringsmark enligt nedan.

Förändrad redovisning av exploateringsmark

Under år 2022 har kommunen ändrat princip för mark- och exploateringsredovisning i enlighet med god redovisningssed såsom den uttrycks i RKR:s idéskrift Redovisning av kommunal markexploatering. Pågående exploateringsprojekt har klassificerats om från omsättningstillgång till anläggningstillgång. I arbetet återstår att identifiera och omklassificera den exploateringsmark där avsikten är att sälja tillgången.

Rutin för att löpande omklassificera mark, som bearbetas för försäljning till omsättningstillgång kommer införas under året. De principer som därvid kommer att tillämpas är att när en detaljplan är fastställd och projektering av tomter påbörjats, betraktas marken som under bearbetning för försäljning och omklassificeras från anläggningstillgång till omsättningstillgång. Beräkning av anskaffningsvärde och värdering görs i enlighet med BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3), kapitel 13. Anskaffningsvärdet för tomter beräknas per exploateringsstapp och fördelas schablonmässigt på respektive tomt, med yta som fördelningsnyckel.

Efter publika tillgångar har tagits i anspråk skrivs materiella anläggningstillgångar av linjärt enligt plan. Komponentavskrivning tillämpas på gator, vägar, parker och belysning. Tillgångar och komponenter som inte minskar i värde ingår inte i avskrivningsunderlaget.

Undantag från RKR R4 Materiella anläggningstillgångar

Enligt rekommendationen ska restvärde och nyttjandeperiod för anläggningar omprövas systematiskt. Rutinbeskrivningar för omprövning behöver arbetas fram för att uppfylla rekommendationen fullt ut. Arbetet pågår och implementering beräknas genomföras under 2023.

Undantag från RKR R5 Leasing

I denna delårsrapport avviker kommunen, i likhet med tidigare år, från rekommendationen RKR R5 Leasing. Kommunen gör undantaget då systemstöd saknas och att kommunen inte har nått i mål med att få en helhetsbild över befintliga finansiella leasingavtal. Rekommendationen kan därmed inte efterlevas. Det gäller både klassificering av leasingavtal och redovisning av framtida minimileaseavgifter på olika förfallotidpunkter; inom ett år, senare än ett år men inom fem år och senare än fem år. Rekommendationen ska tillämpas vid redovisning av leasingavtal (hyresavtal)²⁷.

I delårsrapporten klassificeras samtliga leasingavtal som operationella leasingavtal och leasingavgifterna fördelas linjärt över leasingperioden. Kulturförvaltningen nyttjar lokaler i fastigheten Väven från bolaget Väven i Umeå AB. Hyresavtalet löper på 25 år och redovisas även det som operationell leasing.

Ett arbete har påbörjats för att redovisa finansiell leasing utifrån RKR:s rekommendation och inventering av avtal för hyra/leasing. Implementering av RKR:s rekommendation innebär ett omfattande arbete med inventering, klassificering och beräkning av samtliga avtal för hyra/leasing, framtagande av upplysningar till noter samt redovisning av finansiella leasingavtal i balansräkningen. Införandet av redovisning av finansiella leasingavtal beräknas genomföras under 2022–2023.

Vid införande av rekommendationen påverkas främst balansräkningen då redovisning av de finansiella leasingavtalen innebär att en leasingtillgång och en leasingskuld redovisas i balansräkningen. Det får i sin tur påverka på vissa av kommunens och kommunkoncernens nyckeltal som soliditet och skuldsättningsgrad. Resultaträkningen påverkas på kostnadssidan netto av de leasingavgifter som betalas minus avskrivningar på leasingtillgången och beräknad ränta på leasingskulden. Det innebär en mindre påverkan på resultaträkningen än på balansräkningen. I samband med att rekommendationen införs utreds vilka de beloppsmässiga konsekvenser en ändrad redovisning bedöms få på resultat och ställning i kommunen och kommunkoncernen.

²⁷ Ett leasingavtal är ett avtal enligt vilket en leasegivare enligt avtalade villkor under en avtalad period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar. Leasingavtal kallas ibland hyresavtal, särskilt när det gäller leasing (hyra) av fastighet.

Redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin:*Redovisning av extra generella statsbidrag*

Extra generella statsbidrag som har erhållits i samband med coronapandemin redovisas enligt RKR:s yttrande från september 2020²⁸. De extra generella statsbidrag som har beslutats, redovisas schablonmässigt med 1/12 per månad under året. Extra generella statsbidrag som har beslutats uppgår totalt till:

Extra generella statsbidrag, mnkr	2020	2021	2022
Riksdagsbeslut, februari 2020	21,7		
Riksdagsbeslut, juni 2020	220,2	107,9	110,5
Riksdagsbeslut, november och december 2020		87,4	44,0
Summa	241,9	195,3	154,5

Under 2020 aviserade staten även ett bidrag till kommuner kopplat till de tillfälligt ändrade reglerna för periodiseringsfond. Bidraget påverkade inte årets åtta första månader 2020 då det beslutades först efter delårsrapportperiodens utgång, i samband med budgetpropositionen för 2021 (september 2020). I delårsrapporter efter 2020 har några intäkter inte redovisats separat för detta då posten från och med 2021 ingår i utjämningsystemet och redovisas i resultaträkningen under Generella statsbidrag och utjämning.

Redovisning av lämnade rabatter på hyra

Lämnade rabatter på hyror i samband med coronapandemin redovisas i den period som rabatten är hänförlig till; enligt RKR:s yttrande från september 2020²⁹, vilket hänvisar till Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2020:1).

Redovisning av kostnadsersättningar

Redovisning av ersättning för sjuklönekostnader: Den ersättning som kommunen har erhållit från staten för sjuklönekostnader i samband med coronapandemin redovisas bland verksamhetens intäkter den månad sjuklönekostnaden har uppstått.

²⁸ Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin (RKR september 2020)

²⁹ Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin (RKR september 2020).

Omklassificering av statsbidrag

Per 2021-12-31 har äldreomsorgssatsningen och skolmiljarden klassificerats om från riktade till generella statsbidrag³⁰ i enlighet med RKR:s förtydligande. I föregående års delårsrapport redovisades de som riktade statsbidrag bland verksamhetens intäkter.

För 2022 är skolmiljarden ett generellt statsbidrag medan äldreomsorgssatsningen (statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre 2022) är ett riktat statsbidrag, då återbetalningsskyldighet har införts i villkoren.

Sammanställd redovisning

Den kommunala koncernen i Umeå omfattar kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen³¹. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av den kommunala verksamhet som bedrivs, oavsett vilken juridisk person som utför den. I Umeå kommunkoncern omfattar den sammanställda redovisningen Umeå kommun och de bolag där kommunen äger minst 20 procent i röstandel eller har ett varaktigt betydande inflytande.

I den sammanställda redovisningen ingår Umeå Kommunföretag AB (100 procent) med dotter- och dotterdotterföretag och Umeå Folkets Husförening u.p.a. (98 procent konsolidering, 6 procent röster). Den kommunala koncernen beskrivs i bild 1, Den kommunala koncernen.

Den sammanställda redovisningen har upprättats utifrån proportionell konsolidering (klyningsmetoden) från och med årsskiftet 2018/2019, förutom det undantag som beskrivs nedan för Väven i Umeå AB. Klyningsmetoden innebär att endast ägd andel av de kommunala koncernföretagens³² räkenskapsposter medtas i de sammanställda räkenskaperna.

Koncerninterna mellanhavanden har eliminerats i de sammanställda räkenskaperna. All kommunkoncernintern fakturering görs utan vinstpåslag. Undantaget utgörs av försäljning av el och bostadsföretagets uthyrning av bostäder och lokaler som sker på affärsmässiga grunder.

³⁰ Per 2021 har äldreomsorgssatsningen och skolmiljarden klassificerats om till generella statsbidrag, i enlighet med RKR:s förtydligande i nyhetsbrev 7 oktober 2021. RKR informerar om att det av Socialstyrelsens anvisningar för att rekquirera statsbidrag framgår att rekvirerade medel inte kommer att återkrävas och att de därmed ska redovisas som generella statsbidrag enligt RKR R2 Intäkter. I delårsrapporten per 2021-08-31 redovisades dessa som riktade statsbidrag. Skolmiljarden är även för 2022 ett generellt statsbidrag medan äldreomsorgssatsningen från 2022 (statsbidraget för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre 2022) är ett riktat statsbidrag, då återbetalningsskyldighet har införts i villkoren.

³¹ Med kommunalt koncernföretag avses enligt lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) en juridisk person över vars verksamhet kommunen har ett varaktigt betydande inflytande. Betydande inflytande definieras som mer än 20 procents ägande, eller om företaget har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi. Företag som samägs med annan kommun och vars verksamhet är en kommunal angelägenhet anses ha särskild betydelse för kommunens verksamhet och utgör därmed ett kommunalt koncernföretag.

³² Ett kommunalt koncernföretag är enligt lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR 2:5 §) en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommuner har ett *varaktigt betydande inflytande*. Kommuner kan utöva ett sådant inflytande själva eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag. Lagen säger också att ett *betydande inflytande* ska anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ, om inte annat framgår av omständigheterna. Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har *särskild betydelse* för kommunens verksamhet eller ekonomi.

Intressebolaget Väven i Umeå AB konsolideras i den sammanställda redovisningen genom kapitalandelsmetoden. Bolaget tillämpar IFRS-regelverket i sina räkenskaper, vilket innebär att en annan värderingsprincip för tillgångar tillämpas i bolaget jämfört med i kommunen. Bolaget konsolideras i Umeå kommunkoncern enligt kapitalandelsmetoden med åberopande av särskilda skäl (LKBR 12:5), då en justering till kommunens tillämpade redovisningsregler hade medfört en alltför komplicerad omvärdering och omräkning.

Dotterföretagens obeskattade reserver har i balansräkningen betraktats dels som eget kapital (79,4 procent) dels som latent skatt (20,6 procent). I resultaträkningen har dotterföretagens bokslutsdispositioner exklusive latent skatt återförts och ingår i posten förändring av eget kapital.

I den sammanställda redovisningen avviker redovisning av offentliga investeringsbidrag från RKR R2 Intäkter, då de i kommunens bolag redovisas som en minskning av tillgångens värde.

Umeå kommuns VA-verksamhet bedrivs genom kommunkoncernbolaget Umeå Vatten och Avfall AB. Anslutningsavgifter till VA-nätet periodiseras över 30 år.

Behovet av nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar bedöms årligen. Vid varje balansdag analyserar kommunkoncernen de redovisade värdena för materiella och immateriella anläggningstillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknar kommunkoncernen återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. Vid varje balansdag görs även en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen helt eller delvis.

Principer för drift- och investeringsredovisning

Kommunens drifts- och investeringsbudget bygger på en budget från kommunfullmäktige med nettoanslag till var och en av kommunens styrelser och nämnder. Under 2022 har tilläggsanslag eller resultatöverföringar mellan nämnder för drift respektive investeringar beslutats av kommunfullmäktige, se bilaga 2.

Kommunfullmäktige beslutade under 2015 att utreda och därefter avveckla den interna köp- och säljmodellen i Umeå kommun från 2016. Det innebär att kapitalkostnader inte fördelas internt utan redovisas gemensamt för hela kommunen.

Kommunens drift- och investeringsbudget bygger på ett personalomkostnadspålägg på 40,15 procent (40,15 procent) och kapitalkostnader för avskrivning och ränta som baseras som föregående år på en internränta om 2,5 procent (2,5 procent).

På lönekostnader läggs ett personalomkostnadspålägg, som redovisas i internredovisningen för styrelse och nämnders verksamheter. Skillnaden mellan faktiskt och kalkylmässigt personalomkostnadspålägg redovisas centralt inom kommunstyrelsen.

Avskrivningar redovisas i driftredovisningen under kommunstyrelsen, som en kommungemensam kostnad.

Not 2. Säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten

Kommunens verksamheter varierar över året i omfattning och inriktning. Det gör att kostnader och intäkter varierar under ett år, men på liknande sätt år från år. På samma sätt påverkar klimatet i norra Sverige kommunens verksamheter över de olika årstiderna. Kommunstyrelsen och nämnderna tar i arbetet med budget och prognoser hänsyn till sådana variationer. I kommunen finns verksamheter som har sin mest intensiva period under sommarmånaderna. Det är fritidsverksamhet i utomhusbad och utomhusanläggningar, underhåll av fastigheter, gator och vägar och parkverksamhet.

Verksamheter som har lägre verksamhet under sommarmånaderna är utbildningsverksamheten, måltidsverksamhet inom utbildningsområdet, fritidsverksamhet i hallar och skidspår, dagligverksamhet och träffpunkter inom individ- och familjeomsorgen.

Under vinterhalvåret ökar främst intäkter i krafthandeln och kostnader för uppvärmning av fastigheter och vinterväghållning.

Utfallet utifrån ovan beskrivna säsongsvariationer gör att en större intäkts- och kostnadsmassa byggs upp under en del av året. Nivåer för intäkter och kostnader med säsongsvariationer kan påverkas av väderleken. Om det blir en extremt snörik/snöfattig/kall vinter kan det påverka intäkts- och kostnadsmassan både uppåt och neråt.

Säsongsvariationer av karaktären mer eller mindre aktivitet under sommarhalvåret är stabil sett över tid, medan nivåer på säsongsvariationer som kan påverkas av väderleken varierar i storlek beroende på hur vintern utvecklar sig.

Not 3. Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster kommer av händelser eller transaktioner som förekommer sällan och är viktiga att informera om vid jämförelse med andra redovisningsperioder. Upplysning om resultateffekten av händelser eller transaktioner som är jämförelsestörande lämnas i denna not.

Under 2022 har främst det första kvartalet påverkats av coronapandemin. Pandemin startade under första kvartalet 2020 och pågick även under 2021, men i olika utsträckning.

Det har medfört konsekvenser för jämförelsen med föregående år och budget. En viss osäkerhet finns i lämnade uppgifter nedan mot bakgrund av att det finns en komplexitet i orsakssamband. Det

är eftersom verksamheter inte har bedrivits på samma sätt under pandemin som tidigare år. Poster under 3 mnkr har inte tagits upp bland jämförelsestörande poster.

Tabell 11. Jämförelsestörande poster (poster under 3 mnkr redovisas inte)

Jämförelsestörande poster (mnkr)	Beskrivning	Kommunkoncernen		Kommunen		
		2022 (8 mån)	2021 (8 mån)	2022 (8 mån)	2021 (8 mån)	
Verksamhetens intäkter ökar/minskar (+/-):	Entréintäkter inom badverksamheten	0	-8	0	-8	
	Uthyrning av lokaler till föreningar	0	-8	0	-8	
	Statsbidrag inom omsorg i pandemin	6	33	6	33	
	Intäkter för skyddsutrustning som fakturerats övriga kommuner i Västerbotten och regionen.	0	27	0	27	
	Ersättning från staten för högre sjuklönekostnader	39	21	39	21	
	Högre intäkter för krafthandeln då elpriser ökat	87	60	87	60	
	Högre intäkter från försäljning exploateringsmark	11	79	11	79	
	Summa ökning netto av verksamhetens intäkter	143	204	143	204	
	Verksamhetens kostnader ökar/minskar (-/+):	Minskade resekostnader i pandemin	0	3	0	3
		Minskade kostnader för utbildningar i pandemin	0	7	0	7
Minskade kostnader för färdtjänstverksamhet		7	13	7	13	
Högre sjuklönekostnader		-17	-6	-17	-6	
Kostnader inom omsorg lägre i pandemin		40	32	40	32	
Kostnader för skyddsutrustning som fakturerats övriga kommuner i Västerbotten och regionen (se verksamhetens intäkter).		0	-27	0	-27	
Kostnad för skyddsmateriel har ökat (främst inom Individ- och familjenämndens samt Äldrenämndens verksamheter).		-8	-13	-8	-13	
Avskrivningar minskat på grund av förskjutna och ej genomförda investeringar tidigare och innevarande år.		10	3	10	3	
Anskaffningskostnader för såld exploateringsmark		-5	-5	-5	-5	
Snöröjning 2021 på grund av en extremt snörik vinter 2021, där endast snömängden 1988 varit högre inom överskådlig tid.		0	-58	0	-58	
Summa ökning/minskning netto av verksamhetens kostnader	27	-51	27	-51		
Skatteintäkter	0	0	0	0		
Generella statsbidrag och utjämning	103	130	103	130		
Summa jämförelsestörande poster		273	283	273	283	

Not 4. Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar

Under perioden har inga ändrade uppskattningar och bedömningar gjorts.

Not 5. Förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser

Den förändring i väsentliga ansvarsförbindelser som har inträffat sedan årsskiftet är en minskning av pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar med 58 mnkr. I beloppet ingår pensionsförpliktelse tryggad i kommunens pensionsstiftelse i likhet med tidigare år.

Övriga ansvarsförbindelser redovisas till samma värde som vid årsskiftet, då några uppgifter per 2022-08-31 inte kan fås fram.

Bilaga 1. Sammanställd mål- och uppdragsrapportering januari–augusti 2022

Sammanställd målrapportering januari–augusti 2022

KF-mål	Måluppfyllning januari–augusti 2022	Motivering/kommentar	Prognos helår
Mål 1 Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.	Delvis uppfyllt	<p>Program och fokusområden för inriktningsmålet är framtaget och fastställdes av kommunfullmäktige i juni. Arbetet med att formera programstyrning fortgår under hösten. Under perioden har över 200 enskilda företagsbesök genomförts. Därtill har 5 företagsbesök och företagsråd genomförts tillsammans med KSNAU samt 5 möten med Industrirådet, där de största industrierna i Umeå ingår.</p> <p>Glädjande är att Umeå kommun har klättrat från plats 179 till 144 i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet bland Sveriges 290 kommuner och ligger nu på plats 10 bland kommuner med över 50 000 invånare.</p> <p>I syfte att få fler talanger, personer med efterfrågad kompetens, att välja Umeå har Gateway Umeå startats för att underlätta introduktionen för nationell och internationell talang. Som ett led i att attrahera talanger till Umeå fortsätter satsningen på Minddig som är en plattform där talanger och arbetsgivare kan hitta varandra. När det gäller företagsetableringar så har utveckling av verksamhetsmark och tillhörande effektförstärkning fortsatt. Umeå positionerar sig allt starkare gentemot investerande företag. Under perioden har det genomförts ett flertal nationella och internationella etableringsbesök.</p>	Delvis uppfyllt
Mål 2 Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.	Delvis uppfyllt	<p>Program för inriktningsmålet är framtaget och antogs av kommunfullmäktige i juni. Utöver det segregationsförebyggande arbete som utförs inom ramen för de ordinarie uppdragen så har en fördjupad medborgardialog genomförts, för att i dialog med olika förvaltningar och representanter för civilsamhället ta fram en delad lägesbild och förslag på åtgärder för att i samverkan motverka framväxten av segregation och utsatta områden.</p> <p>Åtgärdsplan för Umeå växer tryggt och säkert är framtagen och beslutad. Arbetet med åtgärderna fortskrider och en sexmånadersuppföljning av åtgärderna har utförts. Policy och handlingsplan mot barnfattigdom är framtagen och fastställd av kommunfullmäktige under perioden. För att motverka narkotikaanvändning har avtal tecknats mellan Umeå kommun och polismyndigheten gällande rutiner för narkotikasökning med hund i de kommunala skolorna.</p>	Helt uppfyllt

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

KF-mål	Måluppfyllning januari–augusti 2022	Motivering/kommentar	Prognos helår
<p>Mål 3 Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p>	<p>Inriktningsmålet har konkretiserats inom ramen för program för social hållbarhet som antogs av kommunfullmäktige i juni. Aktivt jämställdhetsarbete pågår löpande i kommunens verksamheter. Stöd till interna utvecklingsprocesser och kompetensutveckling erbjuds genom kommunens jämställdhetsstrategier. Jämställdhetsutskottet granskar och följer upp det övergripande jämställdhetsmålet i planer och uppföljningar. Arbete med jämställd stadsplanering fortgår genom intern samverkan med kommande uppdrag fokus investeringsbudget 2023. Det internationella URBACT-nätverket av europeiska städer, Gendered Landscape, som Umeå har lett under två och ett halvt år har avslutats under våren. I början av juni hölls en internationell hybridkonferens med välrenommerade internationella föreläsare, brett internationellt deltagande och stor spridning och positionering av Umeå som en av Europas ledande städer inom jämställdhet och hållbar stadsutveckling. Projektet slutrapporteras under hösten. Tekniska nämnden har fortsatt arbetet med trygga utomhusmiljöer. Individ- och familjenämnden har ingått ett IOP med Kvinno- och tjejjouren.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p>
<p>Mål 4 Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p>	<p>Program för inriktningsmålet framtaget och fastställt av kommunfullmäktige i juni. Arbete med formering av programmet pågår under hösten 2022. Umeå har under perioden utsetts till att vara en av hundra klimatneutrala städer inom EU. Samverkan inom Klimatneutrala Umeå 2030 pågår enligt projektplan. Arbetet med Klimatkontrakt 2030 har fortsatt i samarbete med innovationsprogrammet Viable Cities och berörda myndigheter. Klimatnuläge för nämnderna och miljöspendanalys är framtagen. Arbetet med olika aktiviteter/projekt för att förbättra cirkulär ekonomi fortsätter. Exempel är pilot för byggåterbruk respektive analys av plastflöden med syfte att identifiera vilka åtgärder som bäst kan bidra till att minska plast i avfall.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p>

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

KF-mål	Måluppfyllning januari–augusti	Motivering/kommentar	Prognos helår
<p>Mål 5 För att klara kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmiljö och ge bättre medborgarnytta ska de möjligheter som den digitala transformationen innebär vara förstahandsalternativet för Umeå kommuns verksamhetsutveckling.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p>	<p>Program för inriktningsmålet framtaget och fastställt av kommunfullmäktige i juni 2022. Förberedelser och planering inför genomförande 2023 pågår.</p> <p>Individ- och familjenämnden har fastställt en övergripande digitaliseringsplan och en kompetensförsörjningsplan som årligen följs upp. Nya planer tas fram för 2023–2026. Upphandling av nytt process- och planeringsverktyg är i slutfasen. Införandeprojekt startats upp. Arbete med att ta fram e-ansökan för försörjningsstödet pågår. E-tjänst för dödsboanmälning har införts.</p> <p>Äldrenämnden bedriver ett intensivt arbete via ett flertal projekt inom området digitalisering. Exempelvis sker detta genom den pågående upphandlingen av processtöd och planeringsverktyg som enligt plan avslutas i oktober 2022 med påföljande införandeprojekt. De nya systemen kommer att effektivisera berörda verksamheters dagliga arbete samtidigt som det skapar förbättrade möjligheter för den enskilde att vara mer delaktig i sin vård och omsorg bland annat genom olika former av e-tjänster. Vidare pågår ett införandeprojekt för trygghetsskapande teknik för särskilda boenden vilket både ersätter befintlig teknik såsom trygghetslarm samtidigt som ny funktionalitet tillkommer via till exempel vårdssensorer och mobila gränssnitt för berörd personal. Inom ordinärt boende pågår utbyte till en digital låslösning som ökar säkerheten för den enskilde och effektiviserar personalens vardag gällande åtkomst samt skapar förutsättning för en kvalitetssäkrad uppföljning av insatser. Vidare införs tillsyn via videosamtal under oktober månad. En upphandling av medicingivare har genomförts vilken har resulterat i att medicingivare nu även kommer att kunna användas av patienter som har lösa läkemedels, det vill säga ej dosförpackade läkemedel.</p> <p>En förvaltningsövergripande handlingsplan för digitalisering har tagits fram inom Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamheter. Planen sträcker sig över tre år med ett stort antal planerade insatser inom olika områden. Nämnden har också under perioden beviljats medel från kommunens utvecklingsanslag för eget projekt inom digitalisering. Syftet är bland annat att utveckla befintliga e-tjänster och integrera dessa i ärendehanteringssystemet.</p>	<p>Delvis uppfyllt</p>

Sammanställd uppdragsredovisning januari–augusti 2022

Formulering	Sammanvägd status januari-augusti 2022	Sammanställd motivering/kommentar	Sammanvägd prognos helår
Uppdrag 2021:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag upprätta program för tillväxt i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för aktiverande styrning.	Helt genomfört	Uppdraget är slutfört och programmet beslutat i samband med kommunfullmäktiges möte 20 juni. Arbeta med formering av programarbetet och förberedelser pågår under hösten.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utifrån arbetet med tidigare uppdrag 1 och 2 fortsätta arbetet med att formera en tillväxtkommission för hur Umeå ska växa hållbart och innovativt. Arbetet sker med fördel inom ramen för styrberedningen och i olika nätverk.	Inte aktuellt	Uppdraget har utgått i och med kommunfullmäktiges beslut om planeringsdirektiv och budget i juni 2022.	Inte aktuellt
Uppdrag 2021:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och byggnadsnämnden i uppdrag att under 2022 fortsätta med att skapa planberedskap genom att planera för minst 2 000 bostäder per år.	Inte genomfört	Byggnadsnämnden har uppdaterat handlingsplan för ökat bostadsbyggande för att skapa förutsättningar för att bygga 2 000 bostäder per år. För att på några års sikt "beta av" detaljplanekön har ett mål på minst 2 500 bostäder i antagna detaljplaner formulerats. Bedömningen är att arbetet med handlingsplanen kommer bidra till uppfyllelse av målet inom några år. Mex: Cirka 25 exploateringsprojekt med tyngdpunkt på bostäder är igång på kommunal mark. Huvuddelen av projekten är i planeringsfas, men till exempel Tomtebo strand närmar sig antagande. Markförvärv började i Sävar utifrån ny FÖP.	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag upprätta program för social hållbarhet i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för aktiverande styrning.	Helt genomfört	Uppdraget är slutfört och programmet beslutat i samband med kommunfullmäktiges möte 20 juni. Arbeta med formering av programarbetet och förberedelser pågår under hösten.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:5 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att hindra framväxten av segregation och utsatta områden i Umeå. I uppdraget ingår att utveckla arbetet hur kommunen mellan olika förvaltningar kan arbeta mer tillsammans, detta i syfte att förbättra och utveckla arbetsmetoderna för att skapa ännu bättre förutsättningar för tidiga insatser och långsiktiga verksamheter. Arbetet ska också inkludera andra offentliga aktörer som till exempel region och polis, samt ideell sektor.	Delvis genomfört	Utöver det segregationsförebyggande arbete som utförs inom ramen för de ordinarie uppdragen har en fördjupad medborgardialog genomförts för att i dialog med olika förvaltningar och representanter för civilsamhället ta fram en delad lägesbild och förslag på åtgärder för att i samverkan motverka framväxten av segregation och utsatta områden. Arbetet med att genomföra åtgärderna fortsätter under hösten.	Helt genomfört

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

Formulering	Sammanvägd status januari-augusti 2022	Sammanställd motivering/kommentar	Sammanvägd prognos helår
Uppdrag 2021:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att samordna arbetet med att ta fram en åtgärdsplan utifrån de rekommendationer och den lägesbild som tagits fram av Umebrå <i>Umeå växer – tryggt och säkert</i> .	Helt genomfört	Åtgärdsplanen är framtagen och beslutad, arbetet med åtgärderna fortskrider och en sexmånadersuppföljning av åtgärderna har utförts.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:7 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att trygghetsuppdraget inom ramen för Umeå växer – tryggt och säkert under 2022 ska ha ökat fokus på kampen mot narkotika tillsammans med kommunens samarbetsaktörer.	Helt genomfört	Arbetet pågår enligt plan. Avtal tecknat mellan Umeå kommun och polismyndigheten gällande rutiner för narkotikasökning med hund i de kommunala skolorna. Vid konferensen Umebrå-forum 19 september kommer pågående arbete och fördjupad samverkan utifrån uppdraget att presenteras.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.	Delvis genomfört	Under perioden har kommunen deltagit i länsstyrelsens nätverk AVBROTT (Arbetslivskriminalitet och välfärdsbrott – brottsförebyggande samverkan Norra Sverige). Operativ samverkan med polis, ekobrottsmyndighet, skatteverk, länsstyrelse och andra kommuner i Norr- och Västerbotten har därmed initierats. Formering av det fortsatta arbetet sker i dialog med övriga aktörer inom nätverket. Inom individ- och familjenämnden har förstärkning genomförts för att möjliggöra fler riktade uppföljningar	Helt genomfört
Uppdrag 2021:9 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att fortsätta med arbetet som sker inom ramen för Kommissionen för ett socialt hållbart Umeå. Utgångspunkten ska vara att fortsätta främja sociala innovationer och medskapande, samt skapa förutsättningar för välbefinnande och framtidstro. Arbeta mot barnfattigdom, förebyggande hälsoarbete samt jämställd stadsplanering ska fortgå.	Helt genomfört	Arbete med den sociala innovationsplattformen SPIS har pågått under året (med tillhörande innovationslab) Handlingsplan för barnfattigdom har antagits av kommunfullmäktige och knutits till programmet för social hållbarhet. Samverkan med Umeå universitet kopplat till socialt kapital fortgår med ett flertal inlämnade ansökningar för att stärka forskningsmiljön på Umeå universitet och även ansökningar för att genomföra interventioner i stadsdelar i Umeå med syfte att öka det sociala kapitalet. Arbeta med jämställd stadsplanering fortgår genom URBACT – projektet och genom intern samverkan med kommande uppdrag fokus investeringsbudget 2023. Det internationella URBACT-nätverket av europeiska städer, Gendered Landscape, som Umeå har lett under två och ett halvt år har avslutats under våren. I början av juni hölls en internationell hybridkonferens med välrenommerade internationella föreläsare, brett internationellt deltagande och stor spridning och positionering av Umeå som en av Europas ledande städer inom jämställdhet och hållbar stadsutveckling. Projektet slutrapporteras under hösten.	Helt genomfört

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

Formulering	Sammanvägd status januari-augusti 2022	Sammanställd motivering/kommentar	Sammanvägd prognos helår
Uppdrag 2021:10 Kommunfullmäktige ger gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att samordna insatser för att parera arbetslöshet i spåren av covid-19-pandemin med särskilt fokus på personer som står långt från arbetsmarknaden i samverkan med arbetsförmedlingen.	Delvis genomfört	Det finns risker för ett ökat utanförskap då fler elever inte är behöriga till gymnasiestudier och minskad genomströmning på gymnasiet, vilket leder till ett utökat inflöde till arbetsmarknadsinsatser.	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:11 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda och ta fram förslag på jämlikhetsdata för att mäta och synliggöra skillnader. Genom att mäta och synliggöra skillnader kan Umeå kommun målmedvetet arbeta för ett jämlikt Umeå.	Delvis genomfört	Unga-enkäten har inför datainsamling under hösten utvecklats utifrån uppdraget för förbättrad möjlighet till jämlikhetsanalys. Det gäller främst utifrån ett landsbygdsperspektiv, trygghet och trivsel i bostadsområdet och sexuell läggning. Unga 22 genomförs under september och oktober månad.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:12 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag upprätta program för klimatneutralitet i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för aktiverande styrning.	Helt genomfört	Uppdraget slutfört och programmet beslutat i samband med fullmäktiges möte 20 juni. Arbete med formering av programarbetet och förberedelser pågår under hösten.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:13 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att samordna och driva arbetet med <i>Klimatneutrala Umeå</i> , samt att fortsätta arbetet med klimatkontrakt. Uppdraget innefattar också att fortsätta utveckla Umeå kommuns befintliga samverkansmodeller med olika samhällsaktörer så att dessa kan involveras i arbetet.	Helt genomfört	Samverkan inom Klimatneutrala Umeå 2030 fortsätter enligt projektplan. Umeå klimatfärdplan utvecklas tillsammans med olika samhällsaktörer. Klimatkontrakt 2030 fortsätter utvecklas i samverkan med innovationsprogrammet Viable Cities och berörda myndigheter. Ny revidering börjar under hösten 2022. Under perioden ansökte och beviljades Umeå att ingå i EU-missionen hundra klimatneutrala städer. Det leder till ökad samverkan lokalt i Umeå, nationellt och på europeisk nivå.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:14 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att vidareutveckla och till nämnderna tillhandahålla metoder för att genomföra klimat- och kostnadsanalyser. Metoderna ska underlätta nämndernas redan pågående arbete med att ta fram och prioritera åtgärder för att leva upp till Umeå kommuns miljömål.	Delvis genomfört	Det har tagits fram ett klimatnuläge och en miljöspendanalys för nämnderna vilket har resulterat i prioriteringsområden som har beskrivs i programmet för mål 4. Metodutveckling för klimat- och kostnadsanalys av åtgärder ingår i det kommande arbetet med klimatinvesteringsplaner (uppdrag 15).	Helt genomfört

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

Formulering	Sammanvägd status januari-augusti 2022	Sammanställd motivering/kommentar	Sammanvägd prognos helår
Uppdrag 2021:15 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med Umeå kommunföretag fortsätta arbetssättet med klimatomställningsinvesteringar för såväl kommunen som kommunkoncernen utifrån det arbete som bedrivs inom ramen för <i>Klimatneutrala Umeå</i> .	Delvis genomfört	Uppdraget är med i programområdet för Klimatneutrala Umeå 2040 och kommer börja mer aktivt under hösten 2022. Lärdomar tas från bland annat europeiska modeller, nationellt stöd via Viable Cities och andra svenska kommuner.	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:16 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en strategi för utvecklingen av cirkulär ekonomi i Umeå. Arbetet ska utgå från miljömålen, avfallsplanen och arbetet med social hållbarhet. Arbetet ska därtill ske i samverkan med kommunens nämnder och bolag.	Delvis genomfört	Byggåterbruk pilot: Parter i denna process är de kommunala bolagen Vakin och Bostaden, Fastighet, Arbetsmarknad, Samhällsbyggnad och Näringsliv samt byggföretagen, Länsförsäkringar och Nätverket för hållbart byggande. En flödesanalys av plast genomförs av hur plastflöden ser ut i Umeåregionen. Det ger underlag för att identifiera vilka åtgärder som bäst kan bidra till att minska plast i avfallen och som på så sätt minskar utsläppen från till exempel Dåva.	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:17 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utveckla kommunens miljöledningsarbete.	Delvis genomfört	Kompetensförstärkning är genomförd från 1 september.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:18 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag upprätta program för digitalisering i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för aktiverande styrning.	Helt genomfört	Uppdraget är slutfört och programmet beslutat i samband med kommunfullmäktiges möte 20 juni. Arbeta med formering av programarbetet och förberedelser pågår under hösten.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:19 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden genomföra en omvärldsanalys av jämförbara kommuners arbete med att skapa förutsättningar för digital omställning. Analysen ska särskilt belysa hur andra kommuner ger tillgång till digitala verktyg, ex datorer och smartphones, i kommunens olika verksamheter. Uppdraget omfattar också beskrivning av nuläge och behov av tillgång till digitala verktyg i Umeå kommuns olika verksamheter ur ett samlat kommunperspektiv. Uppdraget ska utmynna i förslag till ekonomisk plan för digitala verktyg och innehålla beskrivning av ekonomiska konsekvenser i form av investeringar och drift, såväl som verksamhetsperspektiv. Uppdraget ska redovisas våren 2022 som ett underlag inför budget 2023.	Delvis genomfört	Ärendet återremitterades vid KSNAU och kommer kompletteras med konkretiserad behovsbild och ekonomiska konsekvenser under hösten inför budgetplanering 2024.	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:20 Kommunfullmäktige ger personalnämnden i uppdrag att se över och utöka de fackliga organisationernas förtroendemannatid.	Helt genomfört	Uppdraget är genomfört.	Helt genomfört

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

Formulering	Sammanvägd status januari-augusti 2022	Sammanställd motivering/kommentar	Sammanvägd prognos helår
Uppdrag 2021:21 Kommunfullmäktige ger samtliga nämnder i uppdrag att fram till 2025 minska nettokostnadsavvikelse i relation till jämförbara större städer.	Delvis genomfört	<p>Äldrenämnden har sen tidigare vidtagit ett antal åtgärder för att minska nettokostnadsavvikelsen. Äldrenämndens bedömning är att vidtagna och planerade åtgärder kommer att minska kommunens nettokostnadsavvikelse för äldreomsorg till 2025.</p> <p>För valnämndens verksamhet saknas det nyckeltal och jämförelser med jämförbara större städer.</p> <p>Umeåregionens brand- och räddningsnämnd rapporterar att det finns jämförelser sedan tidigare som visar att vi har en jämförelsevis billig räddningstjänst jämfört med andra kommuner. Analys har redovisats för KSNAU vid budgetavvikelsedialog.</p> <p>Arbete pågår i övriga nämnder.</p>	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:22 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att utreda olika alternativ gällande en ny gymnasieskola, både vad gäller placering och programstruktur. Alternativen ska belysa ekonomiska konsekvenser ur både fastighets- och verksamhetsperspektiv, samt eventuella andra verksamhetsmässiga konsekvenser.	Helt genomfört	Uppdraget är återrangerat. Beslut om totalt 1 000 nya gymnasieplatser fattades vid kommunfullmäktiges sammanträde i februari.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:23 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden tillsammans med äldrenämnden i uppdrag att utreda olika alternativ gällande nytt vård- och omsorgsboende för planeringsperioden 2025-2028 förutom tidigare planerat objekt tillsammans med AB Bostaden. Alternativen ska belysa ekonomiska konsekvenser ur både fastighets- och verksamhetsperspektiv, samt eventuella andra verksamhetsmässiga konsekvenser.	Helt genomfört	En slutrapport är färdigställd och beslutad av tekniska nämnden i mars 2022. Slutrapporten delgavs även äldrenämnden i februari 2022. Rapporten överlämnades därefter till kommunstyrelsen som underlag i budgetarbetet inför 2023 (KSNAU 26 april 2022).	Helt genomfört
Uppdrag 2021:24 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att utreda olika alternativ gällande framtida ombyggnad av Renmarkstorget. I arbetet ingår att föra dialog med fastighetsägare om utformningen av det framtida Renmarkstorget.	Delvis genomfört	Utredning pågår i samverkan med berörda verksamheter.	Helt genomfört

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

Formulering	Sammanvägd status januari-augusti 2022	Sammanställd motivering/kommentar	Sammanvägd prognos helår
Uppdrag 2021:25 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att göra en förstudie om kommunalt samordnad varudistribution för Umeå.	Delvis genomfört	Projektdirektiv håller på att upprättas, styrgrupp är upprättad och kompetenser utsedda att ingå i projektgrupp. Upphandling av projektledare sker under kvartal fyra.	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:26 För att långsiktigt säkra kommunens finansiella ställning ger kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att analysera kommunens finansiella förutsättningar till och med år 2032 (kommande tio åren).	Delvis genomfört	Erfarenheter från andra kommuner är inhämtade genom dialog med ekonomifunktionen i ett antal kommuner som har genomfört långsiktig analys av finansiella förutsättningar. Upphandling av extern part för genomförande av analysen är initierad. Förfrågningsunderlag är under beredning och kommer hanteras i KSNAU under tertial tre.	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:27 Kommunfullmäktige ger även kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att sammanställa och presentera kommunens samlade investeringsbehov nedbrutet på objektsnivå till och med år 2032 (kommande tio åren). Sammanställningen ska även inkludera beräkning av den driftskostnad som blir effekt av årligt investeringsbehov. Kommunens finansiella förutsättningar ska tillsammans med sammanställt investeringsbehov presenteras för kommunfullmäktige vid uppstart av budgetprocess för 2023 och ligga till grund för utformning av finansiella strategier för kommande år.	Delvis genomfört	Arbetet har nedprioriterats utifrån behovet av att prioritera uppkommen situation med förseningar och låg genomförbarhet av redan beslutade investeringar (Snöbollen).	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:28 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att utforma förslag till komplettering av nuvarande riktlinjer för budget och investeringsprocess med riktlinjer som tydliggör arbetsordning (process), möjliggör helhetsbild för prioritering, delegationsordning och regelverk för lokalanskaffning (oavsett egen regi, extern förhyrning och finansiell leasing).	Delvis genomfört	Arbetet har nedprioriterats utifrån behovet av att prioritera uppkommen situation med förseningar och låg genomförbarhet av redan beslutade investeringar (Snöbollen).	Delvis genomfört
Uppdrag 2021:29 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden i uppdrag att i dialog med föreningslivet genomföra en analys av de verksamhetsmässiga konsekvenserna av framtida klimatförändringar med särskilt fokus på fritidssektorns behov och förutsättningar när det gäller vintersporten.	Delvis genomfört	Arbete pågår. Delrapportering sker löpande och slutrapportering sker 2023.	Delvis genomfört

Bilaga 1: Sammanställd mål- och uppdragsrapportering för perioden januari–augusti 2022

Formulering	Sammanvägd status januari-augusti 2022	Sammanställd motivering/kommentar	Sammanvägd prognos helår
Uppdrag 2021:30 AB Bostaden ska i alla lägen beakta möjligheten till nyproduktion och bygga lägenheter utanför de centrala stadsdelarna. Det kan handla om kommundelscentra, men även i byar med omland som till exempel Tavelstö, Sörmjöle, Bullmark, Botsmark, Yttersjö, Hissjö med flera.	Återrapporteras T3		
Uppdrag 2021:31 Uppdra till för- och grundskolenämnden att skapa fler resursklasser.	Helt genomfört	Beslut är taget i för- och grundskolenämnden att göra det möjligt att inom grundskolan organisera utbildning för elever i områdesbaserade eller kommungemensamma resursskolor/särskilda undervisningsgrupper. Fler resursklasser/särskilda undervisningsgrupper skapas i kommunen redan under 2022.	Helt genomfört
Uppdrag 2021:32 Kommunfullmäktige ger Umeå kommunföretag i uppdrag att införa flexibla nattstopp för avstigande i kollektivtrafiken där bussen stannar mellan två ordinarie hållplatser i syfte att öka den upplevda tryggheten nattetid.	Återrapporteras T3		
Uppdrag 2021:33 En kuratorstjänst införs inom äldreomsorgen.	Delvis genomfört	Fördjupad utredning pågår. En översyn pågår utifrån den nationella anhörigstrategin. Planen är att ta fram en handlingsplan med aktiviteter där ökat fokus läggs på preventivt arbete. Inom ramen för detta arbete identifieras vilka kompetenser som kommunens anhörigstöd ska innehålla och utvecklas med och hur samverkan mellan huvudmännen och primärvården kan utvecklas.	Delvis genomfört

Bilaga 2. Tilläggsanslag eller resultatöverföringar mellan nämnder januari–augusti 2022, drift respektive investeringar

Diarienummer (mnkr)	KF 2021-06-21 budget 2022, drift	KS-2021/00998 ramjustering, bostadsanpassning i särskilda boenden	KS-2021/00999 ramjustering, förvaltningsgemensamma kostnader	KS-2021/01013 informations-säkerhets-samordnare	KS-2021/01160 Ramjustering, förvaltnings-specifika stödfunktioner	Aktuell driftbudget 2022 efter beslut
11 Överförmyndarnämnden	-14,76					-14,76
12 Kommunstyrelsen	-1 044,83			-0,90		-1 045,73
13 Kommunfullmäktige	-3,78					-3,78
14 Personalnämnden	-1,18					-1,18
15 Valnämnden	-14,87					-14,87
20 Tekniska nämnden	-1 316,00	-0,25	0,95	0,90		-1 314,40
21 Byggnadsnämnden	-50,27	0,25	-0,95			-50,97
23 Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-17,66					-17,66
25 Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-66,03					-66,03
31 Äldrenämnden	-1 193,60				8,46	-1 185,14
32 Individ- och familjenämnden	-1 483,35				-8,46	-1 491,81
40 Fritidsnämnden	-140,39					-140,39
45 Kulturnämnden	-153,07					-153,07
50 För- och grundskolenämnden	-2 136,80					-2 136,80
55 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-537,72					-537,72
70 Gemensam IT-nämnd, Umeå och Skellefteå	0,00					0,00
71 Gemensam PA-nämnd, Umeåregionen	0,00					0,00
Summa	-8 174,32	0,00	0,00	0,00	0,00	-8 174,32

Diarienummer (mnkr)	KF 2021-06-21 investeringsbudget 2022	KS-2021/00238 ombudgetering från 2021	KS-2021/01159 äskande av investeringsmedel 2022	KS-2022/00062 tusen nya gymnasieplatser	KS-2022/00341 Innertavle 6:16 nybyggnad av matsal, skolkök	KS-2022/00498 investeringsmedel till KS förfogande	KS-2022/00624 investeringsmedel fullmäktigesal	Aktuell investeringsbudget efter beslut
11 Överförmyndarnämnden								
12 Kommunstyrelsen	-371,54	-2,76				-100,00		-474,30
15 Valnämnden								
20 Tekniska nämnden	-684,14	-285,27		-18,00	-9,50			-996,90
21 Byggnadsnämnden	-0,44							-0,44
23 Miljö- och hälsoskydds-nämnden	-0,26							-0,26
25 Umeåregionens brand- och räddningsnämnden	-15,50	-13,13						-28,63
31 Äldrenämnden	-18,97	-1,91						-20,87
32 Individ- och familjenämnden	-10,90	-4,46						-15,36
40 Fritidsnämnden	-6,00	-5,30						-11,30
45 Kulturnämnden	-3,70	-1,98						-5,68
50 För- och grundskolenämnden	-34,46	-2,24						-36,70
55 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-18,15	-2,50						-20,65
Summa	-1 164,05	-319,54		-18,00	-9,50	-100,00		-1 611,09

Bilaga 3. Nyckeltal och inrapporterade uppgifter från kommunens bolag per 2022-08-31

Tabellen redovisar en sammanställning av värden som kommunens bolag har rapporterat per sista augusti och bygger på varje bolags egen redovisning. Det ska inte blandas ihop med värden som tas upp i koncernredovisningen för Umeå kommunkoncern, där elimineringar och klyvning utifrån ägd andel görs.

mnkr	Resultat efter finansiella poster (mnkr)				Soliditet (%)		Investeringar (mnkr)			Självfinansieringsgrad (%)
	utfall jan-aug 2022	utfall jan-aug 2021	prognos 2022	utfall 2021	utfall jan-aug 2022	utfall jan-aug 2021	utfall jan-aug 2022	prognos 2022	utfall 2021	utfall jan-aug 2022
Umeå Kommunföretag AB	3	-3	-7	-4	55	53	1	0	4	-
Umeå Energi AB	74	83	91	112	42	44	201	388	237	115
Infrastruktur i Umeå AB	-1	-1	-14	-17	18	19	78	130	36	19
Umeå Hamn AB	-20	-10	-24	-24	3	6	85	115	217	-
Umeå Parkerings AB	8	0	14	5	28	24	1	4	1	-
AB Bostaden i Umeå	185	131	201	166	44	45	455	845	498	68
Dåva Deponi och Avfallscenter AB	10	14	10	28	51	49	0	19	17	347
Umeå Vatten och Avfall AB	-5	-2	-13	-9	3	4	58	207	171	64
Kompetensspridning i Umeå AB	0	0	0	8	1	1	0	0	0	-
Västerbottens Museum AB	2	4	1	3	45	46	2	4	3	132
Science Park i Umeå AB	0	0	0	0	15	42	0	0	0	-
Nolia AB	1	-4	0	-4	45	61	0	0	0	-
Kvarkenhamnar AB	-2	-4	-1	-3	43	47	9	18	0	-
Norrlandsoperan AB	7	15	0	0	31	39	0	1	-1	-
Kvarken Link OY	-9	-13	0	-1	37	34	1	1	12	-
NLC Ferry OY	42	-6	24	-7	75	78	0	0	0	-
Umeå Folkets Husförening u p a	1	-2	0	0	19	16	7	12	1	70